

BUDAI VÁR — GELLÉRTHEGY — KRISZTINAVÁROS — TABÁN — VÍZIVÁROS

VÁRNEGYED

2026.
február
24. — **3**

16

GYALOG JÁR, KÉSZPÉNZZEL FIZET

Egri Péter, a rockabilly hazai fenegyereke

FEJLŐDŐ BUDAVÁR

Felújítás, fejlesztés,
beruházások

4

TESZTÜZEMŰ BUSZJÁRAT

Elektromos flottát
indít a kerület

10

INDULHAT A KERTI MUNKA

Jótanácsok
a főkertésztől

37

ÜNNEPI KÉZMŰVES FOGLALKOZÁS GYEREKEKNEK

DÁTUM: 2025. március 14.

IDŐPONT: 10.00–13.00

HELYSZÍN: Budavári Városháza aula
(1014 Budapest, Kapisztrán tér 1.)

Szeretettel várjuk a családokat egy kreatív délelőttre, ahol a gyerekek kokárdát, zászlót és huszárfigurát készíthetnek, miközben megismerkednek nemzeti ünnepünk hagyományaival. Minden szükséges eszközt biztosítunk – csak a jókedvet kell hozni!

Az esemény ingyenes, de regisztrációhoz kötött:

maraikult.hu

Otthonosság

Jómultkor benyitottam Orczy István Attila úti fodrászatába. Már nem tudom, mi felől érdeklődtem, de jól elbeszélgettem a mesterrel és az épp a székében ülő vendégével is. Igazi otthonos érzés fogott el, szinte tapintottam azt az öt évtizednyi munkát, amit a cégér is jelez a bejárat felett. Ráadásul csak kilépve vettem észre, hogy a hely megnevezése fodrászműhely. Műhelymunka, bejáratott vendégkör, emberi párbeszéd. Itt jól érzi magát az ember.

És ilyen helyből van még, nem is kevés, akár mennyire kicsi ez a kerület. De lehetne több! Még több. Mert még mindig sok a kihasználatlan utcafronti helyiség. Mindannyian átéljük, hogy a kis üzleteket valahogy mindig megfojtja a nagyobb, a tőkeerősebb. A folyamat nagyjából lezajlott, a szolgáltatók bevonultak a csomópontoknál épült bevásárlóközpontokba, az önkormányzatok meg állandóan különféle praktikákkal igyekeznek életet lehelni a kihalt utcákba. Felmérések is bizonyítják, hogy kivilágított, életjeleket mutató kirakatok előtt sétálva nagyobb biztonságban érezzük magunkat. Az ilyen negyedek otthonosabbak, vonzóbbak. Ezért is biztató jel, hogy két új galéria is nyílt nemrég Krisztinavárosban, a visszafogott, elegáns Kolorit és a szuper fiatalos Youngart. Ezért is jó, hogy csaknem húsz új bérlő költözik önkormányzati üzlethelyiségekbe. Várjuk, hogy még otthonosabb legyen a kerület.

Kuthi Áron
főszerkesztő

6 BIZTONSÁG

Növeltük a tartalékokat
– interjú Böröcz Lászlóval

9 GONDOSKODÁS

Címzetes főorvos
lett Fehér Zsuzsanna

13 FÓHAJTÁS

Budapest legvéresebb
napjaira emlékeztek

20 KODÁLY NYOMÁBAN

A zene segíti a gyerek
felnevelését

22 DROGMEGELŐZÉS

Jó a helyzet a kerületben,
de ezért tenni is kell

23 TAKNYOS VARJÚ

Ilyen volt 60 éve az élet
a BME kollégiumában

24 KUTYAÜGYEK

A rókákról is szólt
Hámori Zsolt állatorvos

27 MÁRAI HAZATÉR

Emlékkiállítás idézi
fel az író életét

32 VÉRES MÚLT

Egyre több áldozatát
ismerjük a mohácsi vésznek

34 HEGYALJA

Régen szőlő hajladozott,
ma forgalmas csomópont

39 SPORTSIKER

Első alkalommal lett
kupagyőztes a Tabahon SE

40 VÁRKAPITÁNYOK

Könyv mutatja be,
hogyan alakult a várvezetés

Következő lapszámunk március 17-én jelenik meg.

beköszönő

tartalom

Stabil lábakon a költségvetés

Bővül a kerületi egészségügyi szakellátás, jönnek az elektromos buszok

A Budavári Önkormányzat február 12-i képviselő-testületi ülésének napirendje nagyjából a városrész jövőjét befolyásoló pénzügyi jellegű kérdések körül forgott, de szóba kerültek új egészségügyi szolgáltatások, a kerületi rendőrkapitány megbízatása és a vagyonnyilatkozatok helyes kitöltésének kérdése is.

A gazdasági stabilitásról szóló törvény előírásának megfelelően a képviselő-testület meghatározta a következő három évre várható saját bevételeinek és kiadásainak körét és összegét. A törvény lényege, hogy egyetlen önkormányzat sem adósodhat el. Az I. kerület kimutatása szerint 2029-ig nem fog eladósodni, azaz a költségvetési fegyelem tartható. 2026-ban a fizetési kötelezettségekkel csökkentett bevétel összege a tervek szerint 5 milliárd 289 millió forint lesz.

A képviselők által megszavazott 2026-os költségvetésről Böröcz László polgármester elmondta, az 33 milliárd 989 millió forint főösszegű és tartalmazza a minimálbér, a garantált bérminimum emelését, továbbá a pedagógus és szociális ágazat dolgozóinak bérfelállítását, miközben fenntartja a kerületi intézményeknél dolgozók bérpótlékát is. Ezek mellett 1,3 milliárd forintnyi beruházást, 578 millió forintnyi fejlesztést és felújítást tartalmaz, a tartalék összege pedig 8,2 milliárd forint. Ez garancia Budavár és közszolgáltatásai zökkenőmentes működésére.

A büdzsé bővíti a támogatási formákat annak köszönhetően, hogy 2025-ben sikerült olyan bevételekhez is hozzájutni, amihez – a beszéd elmulasztása miatt – az előző vezetésnek nem. V. Naszályi Márta képviselő ugyanakkor arra hívta fel a vitában a figyelmet, hogy a kiadási oldal is nőtt, és meghaladja az 1 milliárd forintot. Azt is felrótta a városvezetésnek, hogy állampapírokat vásárolt. Korábban az önkormányzat valóban nagyrészt bankbetétben tartotta megtakarításait, 2025-től azonban kötelező államkincstári számlán tartani a kerület forrásait, és ott lehetőség van állampapírban elhelyezni ezeket, ami jelentős többletbevételt eredményezett.

Kerületszépítés, egészségügy

A Környezetvédelmi Alapban jelenleg 135 millió 832 ezer forint van. Ebből többek között olyan célokra költenek majd, mint a komposztálók támogatása, favizsgálat, utcabútorok, padok, szemetesevények, virágesevények kihelyezése, öntözőrendszerek fejlesztése, zöldfelületek kisléptékű fejlesztései, növényültetések, ivóutak, kerti csapok és párapapuk létesítése. Abonyi Gyöngyi képviselő (MKKP) azt javasolta, hogy az ingatlanok energeti-

kai korszerűsítését célzó pályázati kört terjesszék ki az önkormányzati bérlakások tulajdonosaira is, mert ezzel a saját ingatlanvagyonának értékét is növelhetnék.

Bővíülhet a kerületi járóbeteg-szakellátás kapacitása. A Maros utcai rendelőlől a pszichiátriai és pszichológiai szakellátás az új Győző utcai rendelőlőlbe költözik át, utóbbi kapacitását is bővítenék. A Maros utca megüresedő helyein kardiológiai és gyógymasszázs-szolgáltatás, illetve járóbeteg rehabilitáció indul, a Nemzeti Egészségbiztosítási Alapkezelőtől várt támogatással.

Vita a bérleti díjról

Az önkormányzati ingatlanok bérleti díjáról szóló előterjesztésnél elszabadultak az indulatok. Ez a napirendi pont alapvetően a bérleti díjak értékebecslés alapú kiszabásáról, illetve az ezt növelő, illetve csökkentő tényezők meghatározásáról szólt. Ennek fényében (egyebek mellett) a dohányboltoknak az ingatlan értéke alapján meghatározott bérleti díjnál 10, a csomagboxoknak- és egyéb automatáknak helyet adó pontoknak pedig 30 százalékkal kell többet fizetniük. Hozzászólásában V. Naszályi Márta azt mondta, azért csak 10 százalékkal emelték a kerületi dohányboltok bérleti díját, mert a polgármester családi kapcsolatokon keresztül nyolc nemzeti dohányboltban – többek között kerületiekben is – érdekelt. Ezt

Fotók: Tóth Tibor

cáfolva Böröcz László úgy fogalmazott, a képviselő aszszony mindegyik állítása hazugság. „Egyetlenegy dohánybolthoz sincs közöm, és egyetlenegy dohánybolt üzemeltetőjéhez sincs közöm, nemhogy kerületiekhez. A bíróságon találkozunk” – tette hozzá.

Elfogadta a testület az önkormányzat gazdasági társaságainak idei évi üzleti tervét. A Budavári Turisztikai Kft.-nek 500 millió forintos tőkeemelést szavaztak meg. A Kutyapárt képviselője az elsősorban elektromos buszhálózat bevezetésére és működtetésére hivatott céget érintően nem látta alátámasztottnak, hogy az idén – nem teljes kapacitással – indítandó járatok öszre 80 százalékos kihasználtságúvá válnak, azaz rentábilissá. A polgármester elismerte, hogy a várakozás ambiciózus, de úgy gondolja, hogy a jelenlegi ponyvás kisbuszoknál ez mindenképpen jobb megoldás, mert nagyobb kapacitású, jobban illeszkedik a városképbe, idővel kiszoríthatja a nagy turistabuszokat és a kerületnek bevételt termel. *(Az önkormányzati kisbusz-flotta tervéről cikkünk a 10. oldalon.)*

Egyebek

A képviselők jóváhagyták Istók Gergely rendőr alezre-des kinevezését, aki így a jövőben már nem megbízott, hanem kinevezett rendőrkapitányként vezetheti az I. kerületi kapitányságot.

A Hunyadi János út 15. szám alatti lakóházban élt Tarnay Frigyes, a Magyar Nemzeti Bank Nemzetközi Valuta- és Nemzetközi Kereskedelmi Osztályának egykori munkatársa, az „aranyvonat hőse”. Tarnayék mentették Nyugatra – sikerrel – a szovjet és német megszállók elől a nemzet teljes aranytartalékát. A képviselők hozzájárultak ahhoz, hogy az épület lakóközössége emléktáblát állítson neki egykori otthonánál.

V. Naszályi Márta megköszönte, hogy Varga Dániel felhívta a figyelmét vagyonynyilatkozatának hiányosságára. Mint a vagyonynyilatkozat-tételi kötelezettségről szóló napirendi vitában elhangzott, csak utólag írta bele a dokumentumba, hogy a Főpolgármesteri Hivatal munkavállalója és onnan is fizetést kap.

A Lovas úti óvodát támogató Boldog Gyermekvár Alapítványnak és a Szent Gellért Katolikus Általános Iskola és Gimnáziumot segítő Krisztinavárosi Szent Gellért Alapítványnak a testület megszavazta a támogatást, míg a V. Naszályi Mártához kötődő Zöld Műhely Alapítványnak nem. „Szégyellje magát!” – így kommentálta az érintett ellenzéki képviselő a polgármester felé a döntést. A Fidesz-KDNP képviselők tartózkodtak, amit Böröcz László azzal magyarázott, hogy a szóban forgó alapítvány kuratórium elnökét el kellett távolítani a köztartozásmentes személyeket regisztráló adatbázisból.

Ambrus Balázs

Továbbra is igényelhető a szénmonoxid-érzékelő

A képviselők kisebb korrekciót végeztek a szén-monoxid érzékelő készülék ingyenes igénylésére vonatkozó feltételeket illetően. A pályázati feltételekben a jövedelmi határok emelésére azért volt szükség, hogy minél többen szerezhessenek jogosultságot az adott esetben életmentő készülék igénylésére. A pályázati anyagot elektronikus úton vagy az ügyfélszolgálaton lehet benyújtani. Készülékcsere pályázati úton öt év elteltével van lehetőség.

400 millió forintos keret a társasházaknak

Biztonságos pénzügyi tartalékkal vág neki az évnek az önkormányzat

Szigorúbb vagyongazdálkodással sikerült elérni, hogy jelentős, eddig gyakorlatilag az utcán heverő pénzügyi források és kintlevőségek ma már a Budavári Önkormányzatot gazdagítják. A 2026-os, most elfogadott költségvetés ezért tetemes fejlesztési forrással bír, és sikerült ki-gazdálkodni a béremelést is. Böröcz László polgármester az egyik legnagyobb beruházásról, a turistákat kiszolgáló buszos kerületi körjáratról is beszélt.

– A 2026-os az első olyan költségvetés, amit már teljesen az új városvezetés tervei szerint állítottak össze. Mennyi pénzből gazdálkodhat idén Budavár, és milyen tartalékai vannak az önkormányzatnak?

– Az idei büdzsénknek 33 milliárd forint a főösszege és 8,2 milliárd forintos tartalékaink vannak.

– Mennyi megtakarítással indult az önkormányzat a ciklus elején?

– 5,5 milliárd forinttal. Azóta majdnem 3 milliárddal sikerült növelnünk ezt, így jelenleg 8,2 milliárd forintnyi államkötvénnyel rendelkezik a kerület.

– Elődje, V. Naszályi Márta korábban kritizálta is, hogy nem lekötött bankbetétben, hanem állampapírban tartja tartalékait Budavár.

– Korábban az önkormányzat valóban nagyrészt bankbetétben tartotta megtakarításait, 2025-től azonban kötelező államkincstári számlán tartani a kerület forrásait, és ott lehetőség van állampapírban elhelyezni ezeket. Az önkormányzatok számára ez egy jóval rugalmasabb és biztonságosabb konstrukció, mivel teljesen likvid. Bármikor felbontható és az időarányos kamatot is megkapjuk, ellentétben a banki lekötésekkel. 2025-ben az államkötvényekben elhelyezett forrásainkon a piacon elérhető legmagasabb betéti kamatot realizáltuk, amivel 200 millió forintos többletbevételt értünk el a korábbi kamatbevételekhez képest.

– Az mekkora tétel egy költségvetésben? Egyáltalán, mik az önkormányzat fő bevételi forrásai?

Gondos gazdaként a kerület több figyelmet tud fordítani a saját kezelésbe került közterületekre | Fotó: Balogh Roland

– Budavár legfőbb működési bevételei az iparüzési adóból, az államtól kapott működési támogatásból, az építmény- és idegenforgalmi adóból, és a parkolásból származnak. Közel 11 milliárd forintot tesznek ki ezek a tételek.

– **Sokszor beszéltek arról az elmúlt év során, milyen intézkedéseket tesznek, hogy több pénz folyjon be például bérleti díjakból vagy a turizmusból. Mit sikerült elérni?**

– Számos területen növelni tudtuk az önkormányzati bevételeket. A vagyongazdálkodás rendbetételének köszönhetően a bérleti díjakból származó bevételek jelentősen emelkedtek, de ennek a munkának még nem értünk a végére. A következő években további növekedést várunk bérbeadásokból, mivel átállunk egy, a piaci viszonyokhoz jobban illeszkedő értébecslés alapú bérbeadási rendszerre. 2025-től a Mária Magdolna-tornyot saját üzemeltetésbe vettük, a Halászbástyával közös jegyértékesítésnek köszönhetően közel 200 millió forinttal emelkedtek a tavalyi bevételeink. Az ügy pikantériája, hogy az előző ciklusban a Magdolna-torony semmilyen bevételt nem termelt, mert az üzemeltető külső cég még a bérleti díjat sem fizette meg. És hiába látni rá a toronyra a polgármesteri hivatal ablakából, ez még így sem tűnt fel az előző városvezetésnek.

– **Hallottunk már hasonlóról a környéken...**

– Ha ismerősen cseng a történet, az nem véletlen; a Halászbástya étterem esetében 400 millió forintról még számlát sem állított ki az önkormányzat. Itt sikerült megállapodnunk az üzemeltetővel, így meg is kezdődött az elmaradt bérleti díj befizetése. De ott van a kizárólagos parkolóhelyek megváltása is, az önkormányzatnak évekig eszébe sem jutott beszédni az érintett állami intézményektől, ez is közel 150 millió forint plusz bevételt jelent egy évben.

– **Milyen szolgáltatásokra fordítják mindezt, illetve milyen pályázatokra számíthatnak a budaváriak?**

– A 2026-os költségvetés középpontjában a budavári polgárok támogatása és a mindennapi életminőség javítása áll. A legjelentősebb tétel a társasházak számára meghirdetett 400 millió forintos fejlesztési keret, amely épületfelújításra és energetikai korszerűsítésre fordítható. Mindenkit arra biztatunk, hogy éljen ezekkel a lehetőségekkel, hiszen ezek a programok hosszú távon csökkentik a rezsiköltségeket és növelik az ingatlanok értékét. 60 millió forint áll rendelkezésre a családok, idősek és rászorulóknak szociális támogatására. Emellett külön forrás jut a közösségek megerősítésére is. Az egyházak 20 millió forintra pályázhatnak idén, iskolák alapítványai és civil szervezetek támogatására 65 millió forint, kertszépítési programokra 10 millió forint, kerékpár-vásárlási támogatásra 5 millió forint áll rendelkezésre.

– **1,3 milliárd forintot terveztek beruházásra, illetve valamivel több mint félmilliárdot fejlesztésre, felújításra. Ez mire lesz elég?**

Fotó: Vadnai Szabolcs

A lakossággal való közvetlen kapcsolattartás egyik legjobb módja a rendszeres fogadóóra

– Sok olyan dologra, amik közvetlenül érezhető módon javítják a kerületben élők biztonságát, komfortérzetét és életminőségét. A fejlesztési forrásaink jelentős részét óvodáink, bölcsődéink, középületeink felújítására fordítjuk, a korszerű és biztonságos környezetért. Kiemelt hangsúlyt kap a közterületek és zöldfelületek megújítása: zajlik a kivitelezési tervek készítése olyan projektek esetében, mint a Batthyány tér, a Horváth-kert, az Európa liget és számos kerületi kereszteződés, de a Szentháromság tér felújítását is meg szeretnénk kezdeni az idei évben. A mostani költségvetés jelentős összeget biztosít tervezésre, mivel sajnos egyetlen olyan fejlesztés sem volt 2024-ben, mely kész kiviteli tervekkel rendelkezett volna a megvalósításhoz.

– **Ha már közterületek: a mostani tél egészen drámai hatással volt az utak minőségére.**

– Igen, ezért kerület-szerte folytatódik a kátyúk javítása és az aszfaltozás, valamint a közterületi lépcsők felújítása, melyekre több, mint 100 millió forintos keret áll rendelkezésre. Fejlesztjük a zöldfenntartási és köztisztasági gépparkunkat is, bővítjük a térfelügyelő kamerarendszert és fejlesztjük a rendszer informatikai hátterét. Korszerűsítjük a közvilágítást, megújul a játszóterek – köztük a Vuk és a Mátyás király játszópark – világítása. Tervben van a Czákó Utcai Sport- és Szabadidőközpont bővítése egy új multisportpálya kialakításával, ami a Lisznai Utcai Általános Iskola udvarán kap majd helyet, az iskolások és a kerület lakóinak is új lehetőséget kínálva.

– Számíthat-e uniós vagy egyéb fejlesztési forrásokra az önkormányzat idén?

– Igen, a horányi tábor faházainak felújításához várhatóan 30 millió forint hazai támogatás érkezik, ami számottevő segítség az ingatlanegyüttes korszerűsítéséhez. Emellett folyamatosan figyeljük a megnyíló pályázati lehetőségeket, és minden elérhető hazai vagy uniós forrást igyekszünk bevonni annak érdekében, hogy a kerület fejlődése stabil, több lábon álló finanszírozással, felelős és előrelátó gazdálkodás mellett valósuljon meg.

– Nagy beruházást tervez Budavár az idegenforgalomban, tavasszal hamarosan indul a turistákat kiszolgáló kerületi buszjárat tesztüzeme. Hogyan és mikorra térülhet meg ez?

– Nem pusztán új buszjáratról van szó, hanem egy komplex, hosszú távon önfenntartó üzleti modellről, amelyet a 100 százalékos önkormányzati tulajdonú Budavári Turisztikai Kft. valósít meg. Tavasszal indul a tesztüzem nyolc minibusszal, majd a tervek szerint 2027 végére egy 18–20 darabos, teljesen elektromos flottával váltjuk ki a lakóövezeteket jelenleg terhelő nagyméretű turistabuszokat. A 20–25 tonnás, zajos dízeljárművek helyett 3–5 tonnás, halk és környezetkímélő minibuszok közlekednek majd. Ez nemcsak karbonsemleges, hanem városüzemeltetési és életminőségi szempontból is jelentős előrelépés: védi az úthálózatot és csökkenti az itt élők zaj- és szmogterhelését.

– Mibe kerül mindez?

– Az önkormányzat az idei költségvetésben – a tavalyi induló támogatással együtt – nagyságrendileg 600 millió forintos ráfordítással számol a rendszer beindítására. Egy önkormányzat részéről szokatlan, hogy saját maga hoz létre ilyen üzletágot, ez kétségtelenül kockázatot jelent, ugyanakkor a várható hozam is hatalmas lehet. Optimista forgatókönyv szerint – amennyiben a járműbeszerzés időben megvalósul – már az idei évben bevételt termelhet az ágazat. 2027 végére akár üzemi szinten nyereségessé válhat a társaság, és megtérülhet az önkormányzati befektetés. Óvatosabb számítások szerint erre 2–3 évet kell várunk. Ez egy stratégiai lépés, célunk, hogy a turizmusból származó bevételek nagyobb része maradjon a kerületben, és közvetlenül a budaváriak javát szolgálja.

– 2026. január elsejétől számos közterület került át kerületi kezelésbe a fővárostól, hogy megszűnjön az elhanyagoltságuk. Ez nyilván többletkiadást jelent, de pontosan mennyit?

– A fenntartás éves szinten nagyságrendileg 80–100 millió forintos többletköltséggel jár. Ugyanakkor nem csupán üzemeltetésről, hanem fejlesztésről is beszélünk: újabb korszerű eszközök, gépek beszerzése szükséges, és napirenden van a parkóri rendszer bevezetése is annak érdekében, hogy a feladatokat magasabb színvonalon láthassuk el. Összességében ezt a közel 100 millió forintos többletterhet a sikeres bevételnövelő

Fotó: Vadnai Szabolcs

Munkamegbeszélés a jegyzővel, dr. Sölch Gellérttel

intézkedéseknek köszönhetően stabilan tudjuk finanszírozni. Tapasztalatból tudjuk, hogy ahol a kerület gondoskodik a fenntartásról, ott láthatóan rendezettebb, ápoltabb környezet alakul ki. Bízunk abban is, hogy a Főváros a felszabaduló forrásait olyan kiemelt területekre tudja fordítani – például a Vérmezőre –, amelyek sokkal nagyobb figyelmet érdemelnének.

– Hamarosan megnyílik a kerület pszichológiai, pszichiátriai szakellátása, illetve rendelője. Van erre igény Budaváron?

– A mentális egészségügyi ellátás, azaz a pszichológiai és pszichiátriai szakellátás bővítésére országos szinten óriási az igény. A Győző utcai felújítás már a végéhez közeledik, a pszichiátriai gondozó átköltözése a Maros utcai szakrendelő helyhiánya miatt vált szükségessé. Az új, tágasabb helyiség lehetőséget ad arra, hogy a pszichológiai szolgáltatások is bővíthessenek. Fontos hangsúlyozni, hogy a pszichológus nem csupán kiegészítő szereplő, hanem a hatékony, biztonságos és hosszú távon eredményes ellátás kulcsa. Összességében tehát a fejlesztés gördülékenyen halad, és a kerületben élők hamarosan egy korszerű, bővített mentális egészségügyi ellátást vehetnek igénybe.

– A szociális területen dolgozóknak korábban ígért béremelésből lesz valami?

– Igen, mind a szociális, mind a kulturális dolgozók béremelése megvalósul. Meggyőződésünk, hogy azoknak a szakembereknek, akik nap nap után a közösséget szolgálják – legyen szó szociális gondoskodásról vagy kulturális értékeink ápolásáról –, valódi megbecsülés jár, ennek pedig a bérezésben is tükröződnie kell. A kormány január 1-jétől 15 százalékos béremelést hajtott végre a szociális és a kulturális ágazatban, amely a kerületben dolgozókat is érinti. Az önkormányzatnál ez 48 kulturális és 63 szociális dolgozó béremelését jelenti.

Kuthi Áron

Csaknem négy évtized gondoskodás a gyerekekért

Címzetes főorvossá nevezte ki Dr. Fehér Zsuzsanna gyermekorvost a Budavári Önkormányzat, ezt polgármesteri elismerő oklevél átadásával erősítette meg Böröcz László február 6-án kis ünnepség keretében. Kevés kerületi kisgyermekes szülő akad, aki nem ismeri Fehér Zsuzsannát, de az biztos, hogy ő minden, a körzetébe tartozó gyermeket ismer. És mivel már 38 éve dolgozik a Markovits Iván utcai gyermekorvosi rendelőben, sok szülőt is kezelt még gyerekkorukban.

Fehér Zsuzsanna Szegeden született, orvosi pályáját a Tűzoltó utcai gyermekklinika kezdte a gyermekgyógyászat nemzetközileg elismert szaktekinétye, Kerpel-Fronius Ödön professzor irányítása alatt, ezután Csepelre, a Királyerdőre került körzeti gyermekorvosnak.

1988-tól, immár 38 éve szolgálja a legfiatalabb budavári lakosokat. Akkor még a Fő utcáról lehetett belépni a rendelőbe, ott, ahol ma a védőnői szolgálat működik. A főorvos asszonyt többek között arról kérdeztük, hogy lehet megszerezni a csecsemők, kisgyermek bizalmát egy-egy látogatáskor. „Az a tapasztalatom, hogy ha az ember rögtön mosolyog és kedves, az a nyitja. Meg aztán van a rendelőben min-

Fotó: Tóth Tibor

denféle műtűr, játék is...” Nagyon nagy és pozitív változásnak tartja, hogy míg régen kizárólag az anyák

hozták be a rendelőbe a gyereket, ma már az édesapákat (és így az egész családot) is megismerheti, mivel ők is egyre több szerepet vállalnak a gyereknevelésben.

Február 6-án, 80. életévének betöltése után nem sokkal, közösen köszöntötte őt Böröcz László polgármester, Dr. Mocsári Gergely, az önkormányzat egészségügyi szolgálatának főigazgatója és Dr. Bodroghelyi László főorvos. Számos, egészségben eltöltött évet kívánunk címzetes főorvos asszonynak!

Kuthi Áron

Fotó: Rózsár Vince

A Felvidékre utazott a Márai Budán tárlat. Február 2-án Dunaszerdahelyre érkezett a tavaly decemberben Budaváron debütált Márai Budán kiállítás. A megnyitón jelen volt Karaffa Attila, a felvidéki város alpolgármestere, Iván Péter, a Csaplár Benedek Városi Művelődési Központ igazgatója, Fodor Artur, Budavár alpolgármestere, Bauer Eszter önkormányzati képviselő, kulturális tanácsnok, Kardos István, a Budavári Községi Non-profit Kft. ügyvezetője, Nagy T. Katalin kurátor és Venyercsán Pál, a pozsonyi Liszt Intézet igazgatója. A művek a Márai Sándor életének, írásainak ihletésében készültek a Budavári Önkormányzat pályázati felhívására.

Jön a kerületi kisbuszflotta

Tavasszal indulhat a tesztüzem, buszterminál is épül

A havazás és a csúszós utak ellenére sok helyi kapaszkodott fel a Gellérthegy tetejére, hogy a Gellérthegyi Lakók Érdekvédelmi Egyesülete rendezvényén meghallgassák Böröcz László polgármester és Lánszki Regő országos főépítész tájékoztatóját a Citadella felújításáról és a helyi közlekedés fejlesztési lehetőségeiről.

Az I. kerületi önkormányzat saját üzemeltetésű, döntően elektromos kisbuszflotta bevezetésével kívánja kezelni a Budai Vár és a Citadella megközelítéséből fakadó forgalmi és környezeti problémákat. Ez ugyan a helyi ügyeket figyelemmel kísérők számára eddig is ismert volt, ám a Búsuló Juhász étteremben tartott civil fórumon Böröcz László új részleteket is megosztott.

Tourist menni Citadella

A következő egy-két évben nem számolhatunk a Gellért-hegyi sikló megépülésével – szögezte le a polgármester, ebből következően a fókusz a buszközlekedésre helyezte. Első lépésként a látványosság felé vezető utakra ki fogják tenni a busznak behajtani tilos, kivéve engedély-

Fotó: Vadnai Szabolcs

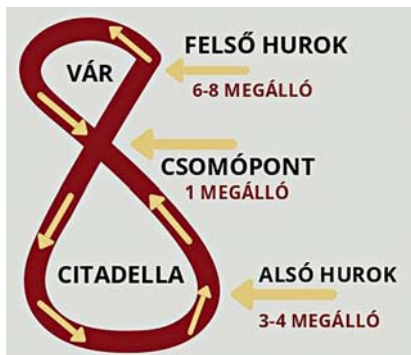
lyel táblákat. Ettől a nagybuszok forgalmának csökkenését várják. A nagybuszok – még elektromos hajtás esetén is – méretük, súlyuk és zajterhelésük miatt alkalmatlanok a szűk utcákon való közlekedésre. A besze-

rezni tervezett elektromos minibuszok könnyebbek, csendesebbek, helyi károsanyag-kibocsátásuk nulla. Az önkormányzat Iveco és Mercedes típusú, városi-turisztikai célra alkalmas járműveket vizsgált. 2026 első felében 8 kisbusszal indulna a rendszer, ezt 2027 végére 18-20 darabos elektromos flottává bővítenék. A gyártás korlátjai miatt induláskor az elektromos járművek mellett két Euro 6-os dízel meghajtású kisbusz is forgalomba állna. Az önkormányzat a teljes flottával évente 1,5 millió turistát is tudna elszállítani.

A 8-as hurok

A kisbuszok nem hagyományos menetrend szerint közlekednének: a forgalmat dinamikus informatikai rendszer szabályozná, amely a mindenkori igényekhez igazítja a járat-sűrűséget. A koncepció lényege egy „nyolcas hurok”, amely a budai Várat és a Citadellát köti össze. A teljes kör menetideje a forgalomtól függően 42–59 perc lenne.

A busz a Hunyadi János úton megy fel, át a Váron, ki a Bécsi kapun, le az Ostrom utcán, majd visszafordulva ugyanezen az útvonalon a Dísz térnél kanyarodna le a Palota útra a Dózsa György tér felé. A Naphegy kis utcáit kikerülve a kisbuszok a Sánc-, Mihály és Szirtes úton jutnának fel a bejáratig. A lefelé haladásnál két változatot vizsgálnak: az egyik szerint a járatok áthaladnának az Erzsébet hídon és Pesten fordulnának vissza, ahol egyébként új felszállópont is kialakítható lenne, majd onnan jönnének vissza a Dózsa György térig. A másik verzió szerint a Gellért térig haladnának, és onnan térnének vissza az Attila úton át a Dózsa György térre.

Az új buszterminál

Átmenetileg továbbra is szükség lesz a meglévő buszparkolókra – a Dózsa György térnél és a Mészáros utcában –, viszont önálló buszterminál építését tervezik, várhatóan a Déli pályaudvar Alkotás utcai oldalán, a Shell kút mögötti, összesen 13 ezer négyzetméteres területen (a térképen rózsaszínnel jelölve), a jövőbeni MÁV fejlesztéseihez kapcsolódva. Itt 30 busz férne el, de a hely átszállópontként is működne: a nagybuszok ott tennék le az utasokat, akik az önkormányzati kisbuszokra szállnának át. Böröcz László szerint a cél egy gazdaságosan működtethető, bevételt termelő rendszer kialakítása, amely már középtávon kiszoríthatja a nagy turistabuszokat a budai Várból és a Citadella környékéről.

-ambrus

Fotó: Vadnai Szabolcs

Tavasszal nyit a Citadella

A Gellérthegi Lakók Érdekvédelmi Egyesülete fórumán Lánszki Regő államtitkár, országos főépítész bejelentette, a Citadella látogatóközpont idén tavasszal nyitja meg kapuit. Az öt évig tartó fejlesztés részleteinek ismertetése után az érdeklődők kérdéseire is válaszolt. A fórumon részt vett Böröcz László polgármester is.

Mint ismert, az elmúlt egy évben az Építésügyi és Közlekedési Minisztérium magához vonta a Citadella-

la-projekt szakmai felügyeletét, a cél azonban nem változott: a megújult látványosság legyen egyszerre nemzeti emlékhely, kiállítótér és nyitott közösségi tér is. Mellette kisebb, büfé jellegű vendéglátó egységek épülnek, nagy kapacitású étterem azonban nem. Az államtitkár a február 3-i fórumon hangsúlyozta, a beruházás és hatásai nem veszélyeztetik Budapest világörökségi státuszát, amit az UNESCO helyszíni missziója is megerősített.

Közpark a hegytetőn

A gellérthegi terület állapotfelmérése, régészeti feltárása után a Citadella erőd és környezete megújítása a Nemzeti Hauszmann Program keretében 2021 tavaszán indult el, mintegy 20 milliárd forintos költségkeretből. A rekonstrukciót a ZÁÉV Zrt. és a Market Építő Zrt. konzorciuma végezte. A koncepció egyik kulcseleme az egykori erőd zártságának megszüntetése volt. Az észak-déli falak átvágásával a terület nyitott köztérre alakult, összekötve a Gellért-hegy város és Újbuda felőli oldalait, míg a kelet-nyugati átvágás oldja a rondella zártságát.

A zöldfelület a kétszeresére, mintegy 20 ezer négyzetméterre bővült, az erőd falon belül több mint 6 ezer négyzetméteres közpark jött létre. A mindenki számára nyitott belső parkban turisztikai és vendéglátó funkciók kapnak helyet. A nyugati ágyútoronyban, több mint 1700 négyzetméteren új kiállítás mutatja majd be a magyar szabadságküzdelmek történetét. A fogadótérben egy teljes egészében üvegből készült gyalogoshíd teremt kapcsolatot múlt és jelen között, míg a rondellaudvarban kialakított vízfelület közepén örökláng lobog, az emlékezés és a szabadság szimbólumaként.

-AB

Fel a hegytetőre

Három feljutási koncepció létezik a Citadellához. Az egyik a buszos megoldás, ennek kapacitása azonban önmagában nem elég a növekvő látogatószám kezelésére. A második lehetőség a korábban felmerült felvonó vagy libegő, ez azonban városképi és gazdasági okokból lekerült a napirendről. Harmadik, hosszú távon elkerülhetetlen megoldást a Gellérthegyre vezető sikló megépítésében látta a főépítész, ennek előkészítése már elindult. A Gellérthegyi Sikló Kft. projektében 25 százalékos tulajdonrésszel rendelkezik (a BKK-n keresztül) a főváros, mely egyébként perben áll a 75 százalékos tulajdonló Siklóberuházó Kft.-vel.

A fórumon részt vevő Böröcz László polgármester erről azt mondta, az I. kerület nyitott a fővárosi tulajdonrész átvételére, ez felgyorsítaná a fejlesztést, a várható nyereségből pedig a Tabán és a Gellérthegy felől

vezető gyalogos útvonalak és zöldterületek is megújulhatnak.

Lánszki Regő emlékeztetett, a Covid-időszak előtt 16-18 ezer turista ment fel éves átlagban egy nap a Citadellához. A fejlesztést követően több időt töltenek fent majd az emberek, számuk pedig átlagosan 20 ezerre nőhet naponta (természetesen a szezonálási hullámzást tekintetbe véve), ami 2000 fő/órát jelent. Ennek fényében a problémát jól jelzi, hogy a 27-es busz óránként 600 főt képes felvinni. Kiemelte, hogy az itteni közlekedési nehézség már jóval a beruházás megkezdése előtt ismert volt, a közösségi közlekedés megszervezése pedig a Fővárosi Önkormányzat feladata.

Böröcz László ehhez hozzátette, hogy az önkormányzat tervezési szakaszban lévő elektromos minibusz-hálózata 2027-től teljes kapacitással működve 4-5 ezer turistát tud majd felvinni, az Önkormányzat célja ezzel a nagy turistabuszok

számának jelentős csökkentése. A számítások szerint a sikló és a minibusz-járat együttesen alkalmas lehet a teljes turistaforgalom kiszolgálására.

Cél a fenntarthatóság

A parkolásról szólva hangsúlyozta, hogy lakosságvédelmi intézkedések bevezetését tervezik, amelyek bizonyos időszakokban kizárólag az ott élők számára biztosítanak parkolási lehetőséget. Elmondta, a turisták döntő többsége nem autóval érkezik, hanem közösségi közlekedést, taxit vagy gyalogos útvonalakat használ, ezért a hangsúly a forgalom szervezésén és nem új parkolók építésén van. Az államtitkár szerint a Citadella évente 10-20 százalékos látogatószám-növekedést hozhat, miközben a fejlesztések célja az, hogy a helyiek és a látogatók számára is elérhető és fenntartható módon működjön a Gellérthegy.

Ambrus Balázs

Meghívó

A KOMMUNIZMUS ÁLDOZATAINAK EMLÉKNAPJA

A Budavári Önkormányzat tisztelettel meghívja Önt a Kommunizmus Áldozatainak Emléknapja alkalmából rendezett megemlékezésre.

BESZÉDET MOND: Böröcz László, Budavár polgármestere és Fazekas Csilla alpolgármester

IDŐPONT: 2026. február 25. szerda, 17.00

HELYSZÍN: Mansfeld Péter szobor, I. kerület, Szabó Ilonka utca 2.

Fotó: Vadnai Szabolcs

Főhajítás az áldozatok előtt

81 évvel ezelőtt, Budapest ostromának három hónapja alatt 80 ezer szovjet, 50 ezer német, közel 30 ezer magyar katona, és több mint 76 ezer civil vesztette életét. Az épületek háromnegyede megsérült vagy elpusztult. Február 10-én a Széna téren közös megemlékezést tartottak a harcok által leginkább sújtott három városrész: az I., a II. és a XII. kerület vezetői, illetve a katolikus és evangélikus egyház képviselői.

Ezen a békés városrészeken kétszer is áthaladt a front, és bár a háború pusztításának számai matematikailag kifejezhetőek, mégis felfoghatatlanok.

Erről beszélt Őrsi Gergely II. kerületi polgármester az idén hatodik alkalommal megtartott eseményen. A szomszéd kerület vezetője megjegyezte, „nemet mondunk arra, hogy bárki, hangos jelszavak harosgása mellett sajátosan és egyoldalúan értelmezze Buda történelmének ezt az igencsak sötét időszakát”.

„Robbanások dőreje, rettegő emberek léptei, vagy éppen az utcán heverő holttestek között kószáló csend töltötte be a teret” – idézte fel Fazekas Csilla, Budavár alpolgármestere azokat a vészterhes napokat. A Várnegyed 754 házából mindössze négy maradt sértetlen. Budán szinte nem volt olyan család, amelyet ne ért volna közvetlenül veszteség. A közös megemlékezés kapcsán úgy fogalmazott: ahogy a múltunk közös,

a felelősségünk is az. A történelem nem kerülethatárok mentén alakul, ebben a közös emlékezetben egy közösséget alkotunk.

Vadász Gábor, XII. kerületi alpolgármester arra mutatott rá, hogy abban a háborúban nem csak külső erők miatt váltunk áldozattá. A nyilas terror során magyar támadt magyarra, és az ostromtól nem választhatóak el Városmajorban történtek: a nyilas tömeggyilkosságok. Utalva az évente visszatér kitörés napi szélsőjobboldali rendezvényre, hangsúlyozta, nem csak a múltra kell emlékezni, arra is figyelniük kell, hogy mi történik ma a megemlékezés égése alatt. Az esemény végén a nemzeti színekkel megvilágított kőfal előtt a kerületvezetők elhelyezték az emlékezés koszorúit.

A.B.

Rendbontás nélkül vonultak

Február 14-én, jelentős rendőri biztosítás mellett kezdődött a 19. Kitörés emléktúra. A mintegy 1500 teljesítménytúrázó – köztük számos német résztvevő – sorakozott fel a Tóth Árpád sétányon, hogy innen vágjon neki a 60 kilométeres távnak. A jelenlévők többsége sportos túraöltözékben jelent meg, de nagyobb számban képviseltették magukat a II. világháborús katonai egyenruhára emlékeztető, illetve neonáci szimbólumokkal díszített tereptarka gyakorlóba öltözött, arcukat eltakaráó túrázók is.

Mint ismert, 1945-ben a kitörésre a parancsot a bekerített német erők vezetője adta ki február 11-én. A szovjet ostromgyűrű viszont már december végén bezárult, így a biztos halálba küldtek több tízezer katonát anélkül, hogy e döntés érdemben befolyásolta volna Budapest sorsát vagy a háború kimenetelét.

-ambrus

Fotó: Hábel Sára

Koszorúzás és emlékezés

A Budavári Önkormányzat koszorúzással róttá le kegyeletét az 1945 februárjában Budapesten, a Gestapo által kivégzett három francia állampolgár emlékére az Országház utca 28. alatt elhelyezett emléktáblánál. A Belügyminisztérium akkori épületegyüttes pincéiben körülbelül 350-en raboskodtak, zömében magyar katonák, munkaszolgálatosok, valamint számos külföldi állampolgár. A rabok között volt Tóth Potya István, a Fradi legendás labdarúgó-edzője, embermentő is, akit a nácik kivégeztek.

A megemlékezésen beszédet mondott és koszorúzott Öexcellent-

ciája Jonathan Lacôte, a Francia Köztársaság Magyarországra akkreditált nagykövete. Tiszteletét tette továbbá Justin McKenzie Smith, az Egyesült Királyság nagykövete; Caroline Savage, az Amerikai Egyesült Államok budapesti nagykövetségének ideiglenes ügyvivője; Jacek Śladewski, a Lengyel Köztársaság nagykövetségének ügyvivője, valamint Julia Gross, a Németországi Szövetségi Köztársaság magyarországi nagykövete, akik szintén koszorúval adóztak a történelem e fájdalmas fejezete előtt.

-várnegyed

NŐNAPI SZERENÁD

KAMARÁS IVÁN SZÍNМŰVÉSSZEL BUDAВÁR HÖLGYEINEK

2026. MÁRCIUS 8., VASÁRNAP

NŐNAPI SZERENÁDOK

11.00–11.15 Erkel-ház / Hadik-szobor (Úri utca)
 11.30–11.45 Savanyúleves bástya (Tóth Árpád sétány 26.)
 12.00–12.15 Vízivárosi Klub előtti tér (Batthyány u. 26.)
 12.30–12.45 Pom-pom játszótér (Dezső u. 11.)
 17.00–17.15 Horváth-kert (Krisztina krt. 93.)
 17.45–18.00 Rajkai Espresso előtti rész (Iskola u. 36.)

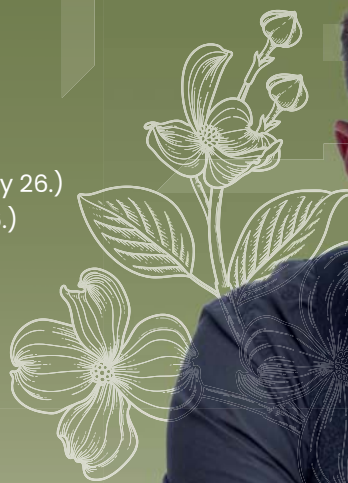
NŐNAPI KONCERT

IDŐPONT: 15.00

HELYSZÍN: Márai Sándor Művelődési Ház

I. kerületi lakcímkártyával ingyenesen látogatható,
 de regisztrációhoz kötött: maraikult.hu

FŐVÉDNÖK: Böröcz László, Budavár polgármestere

HIRDETMÉNY

2026. április 12-én
 6.00 órától 19.00 óráig

tartjuk az

**ORSZÁGGYŰLÉSI
KÉPVISELŐK VÁLASZTÁSÁT.**

Amennyiben lakóhelyétől eltérő helyen szeretne szavazni, április 2-a, csütörtök 16.00 óráig átjelentkezhet, vagy kérheti felvételét a külképviseleti névjegyzékbe.

Mozgóurnát a szavazás napján 12.00 óráig kérhet.

Részletes tájékoztatásért forduljon a polgármesteri hivatalban működő helyi választási irodához, vagy látogassa meg a www.valasztas.hu weboldalt.

NEMZETI VÁLASZTÁSI IRODA

VADVIRÁGOS BUDAВÁR

A Budavári Önkormányzat egy csomag virágmagot biztosít térítésmentesen minden I. kerületi lakos részére, akik lakcímkártya bemutatásával vehetik át a magkeveréket.

HELYSZÍNEK, NYITVATARTÁSI IDŐBEN:

KAPISZTRÁN TÉR 1., Városháza
 ISKOLA UTCA 16., Városüzemeltetési Kft.
 ügyfélszolgálat

Igényelje Ön is a magkeveréket a készlet erejéig:
regisztracio.budavar.hu

*Ültessünk közösen
 egy virágosabb,
 élhetőbb kerületért!*

A KÉPVISELŐK ELÉRHETŐSÉGEI

4. KÖRZET

FAZEKAS CSILLA (FIDESZ-KDNP)
alpolgármester
fazekas.csilla@budavar.hu
+36-1/458-3013
Kapisztrán tér 1.

BÖRÖCZ LÁSZLÓ (FIDESZ-KDNP)
polgármester
polgarmester@budavar.hu

FODOR ARTUR
alpolgármester
fodor.artur@budavar.hu
+36-1/458-3085

1. KÖRZET

WEHNER KRISTÓF (FIDESZ-KDNP)
wehner.kristof@budavar.hu
+36-20/230-6030
Attila út 63., KDNP iroda, vagy egyedileg
megbeszélt helyszínen

2. KÖRZET

MOLNÁR GÁBOR (FIDESZ-KDNP)
lmartin.budavar@gmail.com
+36-20/530-9959 vagy +36-20/231-5290
Fő utca 28., képviselői iroda

3. KÖRZET

VARGA DÁNIEL (FIDESZ-KDNP)
varga.daniel@budavar.hu
+36-20/339-7655
Hétfőtől csütörtökig,
Fő utca 28., képviselői iroda

5. KÖRZET

FRÓNA LEVENTE (FIDESZ-KDNP)
frona.levente@budavar.hu
+36-20/620-7291
Minden hónap utolsó csütörtökén
16-18 óra között, Krisztina krt. 77.,
képviseelői iroda

6. KÖRZET

BAUER ESZTER (FIDESZ-KDNP)
bauer.eszter@budavar.hu
+36-20/316-0282
Krisztina krt. 77., képviselői iroda

7. KÖRZET

**GULYÁS GERGELY KRISTÓF
(FIDESZ-KDNP)**
gulyas.gergely@budavar.hu
+36-20/620-7295
Krisztina krt. 77., képviselői iroda

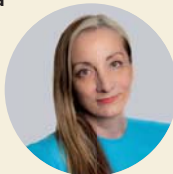
8. KÖRZET

KUN JÁNOS (PÁRBESZÉD)
+36-20/569-5161
a Mandulás cukrászdában, a Füge Bolt
és Kávézóban vagy választó által javasolt
egyéb helyszínen

CSOBÁNCZY GÁBOR (DK)
csobanczy.gabor@budavar.hu
+36-20/383-1830
Jégverem u. 1.

**NÁNÁSINÉ ABONYI GYÖNGYI
(MKKP)**
abonyi.gyongyi@budavar.hu
+06-30/462-9866
Döbrentei utca 19.

**VÁRADINÉ NASZÁLYI MÁRTA
(FÜGGETLEN)**
varadine@budavar.hu
+36-30/449-9172
Attila út 133., képviselői iroda

Fogadóóra, időpontkérés kizárólag előzetes telefonos vagy e-mail-es egyeztetés után!

Gyalog jár, készpénzzel fizet

*Egri Péter a rockabillyn keresztül
köti össze Budát és Amerikát*

Fotó: Tóth Tibor

A Mystery Gang alapítójaként a rockabilly műfaját tovább éltetve sajátos világot tudott teremteni Egri Péter, aki nemcsak a zenében, de a magánéletben is megrögzött konzervatívnak vallja magát. Az állandóságban hisz, mindig is egyenes vonalú mozgásban haladt előre, a zenekar életét soha nem jellemezték kiugró sikerek vagy mély hullámvölgyek. Idén új dalokkal, klipekkel jelentkezik és sokat vendégeskednek Amerikában, ahol az őshonos műfajt annak európai töltetével szölamaltatják meg.

A Czakó utca sarkán álló, az egyik legrégebbi megmaradt egyszintes ház bisztrójában találkoztunk Egri Péter zenésszel, a Mystery Gang alapító énekesevel. A művész, aki felmenői révén őshonos a Várnegyedben, a szóban forgó épület környezetéből kiindulva kérdés nélkül is megállíthatatlanul kezd mesélni a helyi történeteket.

– **Szenvedélyes lokálpatrióta, aki évszázadokra visszamenően családi gyökerekkel rendelkezik a Naphegyen és a Tabán környékén...**

– Valóban évszázadokra vissza lehet vezetni a családom történetét, és az I. kerületi kötődés is szépen kirajzolódik a megmaradt írásokból. Természetesen akkor még nem I. kerületnek hívták. Tágabb otthonomnak ezt a kerületet tartom, de ezen belül a Naphegyhez kötődöm leginkább. Családirag a II., a XI. és a XII. kerület

Gellért-hegy felé eső részén is érdekelt vagyok. Egyik őszám, vitézlő Magyar Balázs alapította annak idején a Fekete sereget. A XV. század legvégén Mátyás király megbízásából a Délvidéken, Jajcától 300 kilométerre délre visszaverte az előrenyomuló török sereget. Nemcsak az akkori Magyarországot, de a keresztény Európát is védelmezte. Mátyás király idejében kaptuk meg Logodot, ami egy kis falu volt a Váralján. A helységről ma a Logodi utca tanúskodik. A családunk címerében közepén alul a Szent Korona, felette egy ázsiai kis tigris, jobb kezében egy hajlított keleti típusú szablya, bal kezében egy harcos levágott feje látható. Utóbbi a 17. század első felében nagy bajuszú török fejre módosult. Akkor már nem a tatár, hanem a török jelentette a veszedelmet. A szablya helyett pedig egy úgynevezett szakállas puska került a kezébe. A Naphegyet egyébként koráb-

Forrás: Egy Páter Facebook-oldala

ban Vérhegynek hívták, valamivel előtte szőlőhegy volt. Ezt a mivoltát úgy veszítette el, hogy egy törökellenes lázadás indult el itt a 15. században. Ekkoriban még nem uralták teljesen a törökök Budát, de már az egykori Magyarország jó részén ott voltak. Ebben a lázadásban megannyi környékbeli ember részt vett. Szerettek volna összefogni, hogy a felsővezetés is lássa, itt van a török veszedelem a nyakunkon, és előbb-utóbb Budát is el fogja érni. Mivel ezt a kezdeményezést vérbe fojtották, a legenda szerint a hegyről az Attila útig csorgó vér után kapta a Vérhegy nevet a későbbi Naphegy.

– Dokumentumokból vagy felmenői elbeszéléseiből ismeri ennyire részletesen a család és a környék történetét?

– A család és a környék meghatározó dolgait a felmenőimtől, szájhagyomány után ismertem meg. Mint ahogyan azt is, hogy 1921-ben dédnagyapám az akkori kormányzótól, Horthy Miklóstól a doberdói áttörés után vitézi érmet kapott. Amikor tíz éves voltam, elmesélte nekem, hogy milyen volt Olaszország területén magyar huszárként helytállnia. Az olasz kiskatonák lövészárkokba ásták be magukat, a magyar huszárok pedig kardéllal indultak ellenük. Felidézte, ahogy a 18-20 éves kiskatonák felfelé szúrtak, nekik pedig nagyot kellett sújtani a sisakjuk közepére, hogy az ellenfél koponyáját széthasítsa, így azonnal elessen. Elmondása szerint több ezer emberből háromszázan tudták végrehajtani ezt a bravúrt.

– Hogy látja, van ma az egykori nemesi, főnemesi családoknak itthon kultusza, tisztelete?

– Kormányok jöhetnek-mehetnek, de a családunknak ez mindig fontos volt. Útmutatást, tartást adott és tovább hagyományozódott generációról generációra. 1947-ben vették el a nemesi előneveket a családoktól, utána pedig olyan időszak következett, amikor nem nagyon voltak terítéken a történelmi családok tettei. Soha

nem befolyásolt minket, hogy a külvilág hogyan ítéli meg a velünk született vérvonalat. A mai világban, amikor minden szabad vagy szabados, akkor miért lenne ez meghatározó? Én csupán azt szeretném, ha ezért minket nem ítélnének el.

– Konzervatív beállítottságúnak tűnik...

– Ahogy telnek az évek, egyre inkább az vagyok, de már tinédzser korom óta ilyen vagyok. Nem kellett ezt bennem alakítani, a családomtól örököltem, ez nekem így volt jó. Meghatározta az élethez való hozzáállásomat. Minden családi összejövetelen az idősök beszédét hallgattam. A mai világban, a digitalizáció és a bankrendszer idejében a magamfajta keresztény-konzervatív ember meglehetősen ódivatú lehet. Gyalog járok a boltba, köszönök az embereknek és készpénzzel fizetek.

– Milyen volt a társasági élet gyerekkorában a Naphegyen, hogyan emlékszik?

– Nagyon emberi volt és létezett egyfajta közösségi élet. Őze Lajos színész például meghatározó szereplője volt a Naphegynek. Sajnos az évtizedekkel ezelőtti Naphegyhez és Bel-Budához képest kezd eltűnni az a hangulat, amit én máig keresek. Nem voltak itt irodaházak és lakóparkok. Emlékszem azokra az idős házaspárokról, akiknek fantasztikus kertjei voltak: szőlő, rózsalugas, igazi békebeli hangulat. Nekem itt az irodaházak jelenléte nagyon idegennek hat. Emellett a Naphegy még mindig egy kis falu maradt és ha a Krisztina körútra le kell menni, akkor már egy másik világban érzem magam. Gyerekkoromban a naphegyi ember még gyalog járt, nem volt autója, mert akkoriban még az volt a fejünkben, hogy gépkocsival a funkcionáriusok járnak.

– A rockabilly műfaj, amit az 1998-ban ön által alapított Mystery Gang zenekar képvisel, Amerikából származik. Legtöbbször az Egyesült Államokba hívják meg játszani. Miért éppen egy európai zenekartól szeretik az autentikus amerikai zenét visszahallani?

Forrás: Egy Páter Facebook-oldala

– Nagyon érdekes ez, de szépen levezethető. A rockabilly az 1950-es évek derekán alakult ki, az Egyesült Államok közép-déli, mezőgazdasággal foglalkozó államaiban, főként a kisvárosokban terjedt el. Sok olyan dal létezik, aminek a szerzője nincs feltüntetve, hanem csak annyi, hogy „traditional”. A folkból és a népzeneből jön, tehát egyértelműen euroatlanti gyökerekkel rendelkezik. Például az együttes neve, a Mystery Gang a Mystery Train című népdalból származik, amit 1954-ben Elvis Presley rockabilly változatban játszott el. Van a dalnak fekete és blues verziója is, de sok fehér country változata is létezik. Sokak szerint egy XIX. század első feléből származó európai népdal az alapja. Rólunk szól, a magyarokról, csehekről, lengyelekről, németalföldiekről, akik kimentünk a XIX. század derekán és vasutat építettünk. A nagy fekete vonatról, ami elvitte a páromat. Később a Mystery Trainből zenekar is alakult. Tehát a kérdésre válaszolva a rockabilly műfajjal az euroamerikai gyökereket erősítjük, ezért szeretnek bennünket annyira Amerikában. Pár éve a Petőfi Rádió felkérésére csináltam egy nagyon érdekes dolgot. Az volt a címe, hogy Go, Folk! Ebben az 1950-es rockabilly zenét, – ami a XX. század végi, XXI. század eleji rockzene meghatározója –, visszavezettem a századfordulóig, és európai népzenei hangszerek közreműködésével játszottam saját rockabilly szerzeményeket, illetve klasszikusokat. Nagyon is megállták a helyüket, és számomra nagy kulturális megerősítés volt, hogy létezik nem csak afro-amerikai gyökerekkel bíró rockzene.

– Megérinti a huszonéveseket ez a műfaj?

– Borzasztóan, mert tömény, könnyen befogadható. A magánéletet központba helyező szöveg a nehézségekről is pozitív kicsengéssel szól. Ez a zene sohasem politizált, nem akart a társadalomra nagy és okos dolgokat hagyományozni. Jónéhány dalt játszottunk dob nélkül, úgy, ahogy tradicionálisan a közép-dél amerikai, mezőgazdasági vidéken, az ötvenes években tették. Később, amikor megjelent, nagyon egyszerű ritmusképleteket szült, semmi ritmustörés nem volt. A fiatalság ezért is szereti annyira. Néha meg is állapítják, de jó, hogy te kitaláltad ezt az egészet! Pedig csak a magam közép-európaiságával kiegészítettem.

– Hogy látja, szüksége van egy zenekarnak időnként a megújulásra?

– Nem szeretem a megújulásokat. Ha lehet úgy fogalmazni, én vagyok az öreg Baradlay A kőszívű ember fiaiból. Mint ismert, a halálos ágyán azt mondta: A Föld márpedig ne forogjék, hanem álljon! Van egy saját, kialakult világom, abban mozgok és abból nem szeretek kitekinteni. Miközben az is igaz, hogy a változás bennünk van. Vannak fantasztikus koncertek, elismerem őket, de az én világom 1990 előtti. Amikor a Nemzeti Dalválasztóban zsűritag voltam, éppen elég volt konfrontálódni a mai dolgokkal. Hála Istennek, sikerült megteremtteni azt a hangzást, amiből nemhogy nem

Forrás: Egri Péter Facebook-oldala

komfortos kilépni, de nem is szeretnék. 2026 első felében a zenekar új dalokkal, klipekkel és koncertekkel jelentkezik. Közben dolgozom a zenés darabomon, és remélem, hogy jó színházi körülmények között sikerül bemutatnom. Az én pályámat sohasem a nagy, kiugró sikerek és mély hullámvölgyek jellemezték, hanem egyenes vonalú egyenletes mozgásban haladtam előre. A klipem egy részét Budán, másik részét pedig az Egyesült Államokban forgatjuk. Emellett a Petőfi Rádióban saját szerkesztésű műsort kaptam márciustól minden délután 14 és 18 óra között, amiben én leszek a műsorvezető. A Kommunizmus Áldozatainak Emléknepje alkalmából, február 25-én a Terror Házában középiskolásoknak tartok tárlatvezetést. Megtisztelő számomra, mert a családomnak 1956-os gyökerei is vannak.

– Szomorú hír rázta meg a magyar könnyűzenei világot nemrég: meghalt Fenyő Miklós, a Hungária együttes alapítója. Milyen útmutatásokat kapott tőle?

– Három hónapja még együtt játszottunk, régebben pedig előzenekarnak hívtak minket a Margitszigeti Szabadtéri Színpadon tartott koncertjükre. Értékelte azt a sajátos utat, amin elindultam, lelkesített, hogy ezen kell tovább mennem. Megállapította, hogy a szöveget addig kell csiszolnom, ameddig tökéletes nem lesz. Közös zenei tőről eredünk. Számomra ő hős volt és példakép, még akkor is, ha én a nyerebb, tradicionálisabb utat választottam a rockzenében.

Szilléry Éva

1848-49-ES FORRADALOM ÉS SZABADSÁGHARC

MEGEMLÉKEZÉS

A Budavári Önkormányzat tisztelettel meghívja
Önt az 1848-49-es forradalom és szabadságharc
tiszteletére rendezett megemlékezésre.

IDŐPONT

2025. március 14., szombat, 9.00

HELYSZÍN

Honvéd-szobor, I. kerület, Dísz tér

BESZÉDET MOND

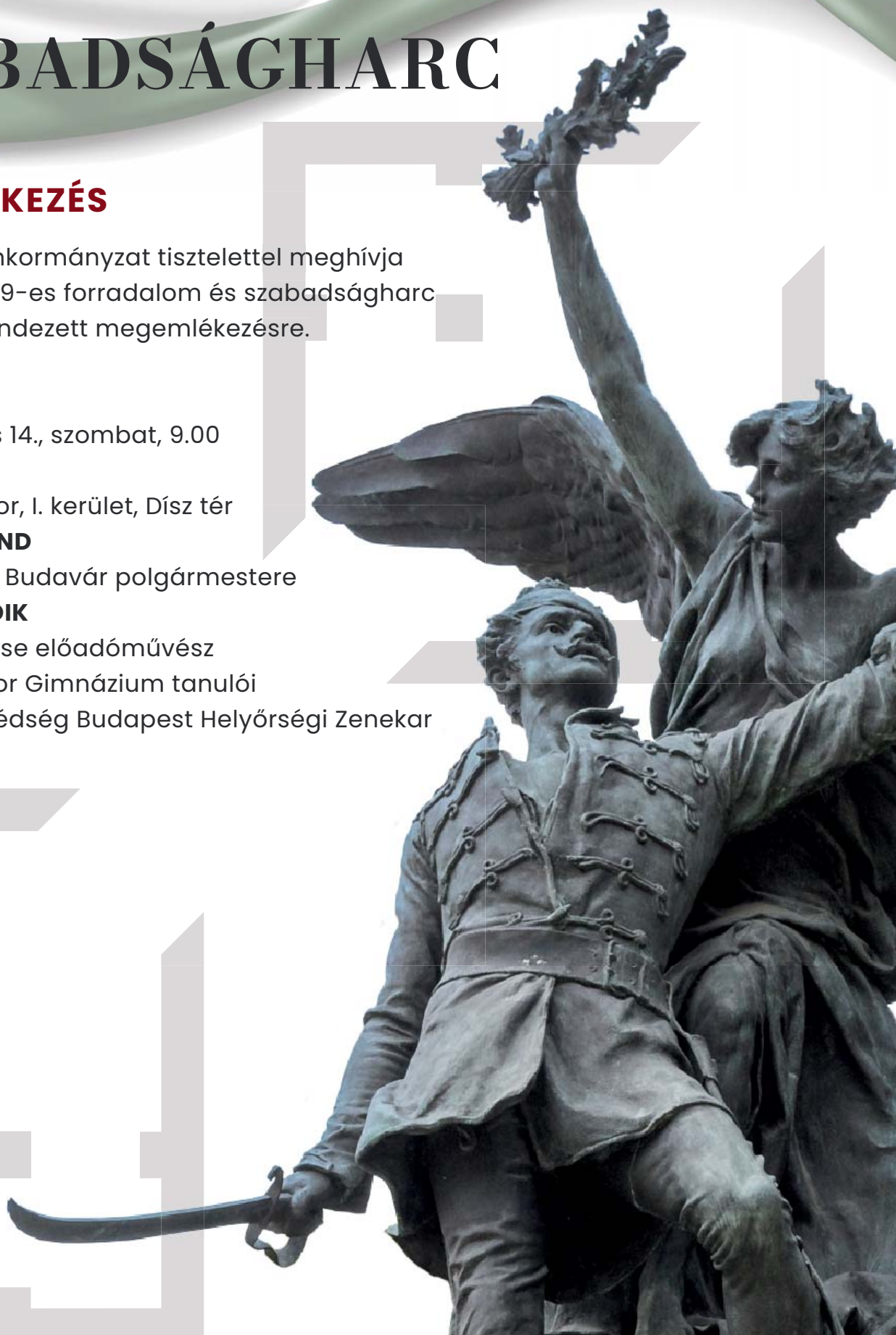
Böröcz László, Budavár polgármestere

KÖZREMŰKÖDIK

Popovics Emese előadóművész

A Petőfi Sándor Gimnázium tanulói

Magyar Honvédség Budapest Helyőrségi Zenekar

Az érzelem is kiemelten fontos

A Kodály Zoltán Magyar Kórusiskolában a kreativitást és a csapatmunkát fejlesztik

A zene-, illetve a hangszeres tanulás a gyerek egészséges felnőtté válását segíti – vallják a Kodály Zoltán Magyar Kórusiskolában. A maga nemében egyedülálló intézménybe elsőtől egészen érettségiig lehet járni. Kórusaik a világot járják, és az évek során megannyi elismerésben részesültek. Folytatjuk kerületi iskolákat bemutató sorozatunkat.

Nem zenészeket képez, hanem teljes embereket nevel a Kodály Zoltán Magyar Kórusiskola, amihez a megszokott közismereti órákon túl – miként azt az iskola névadója, Kodály is vallotta – a művészetek és a zenei nevelés elengedhetetlenek. Ehhez pedig az iskola a lehetőségekhez képest mindent megad a gyerekek számára. Friedrich Attila igazgató szerint tömören így lehetne összefoglalni, mi az, amit a Kodály nyújtani tud. „A zene-, illetve a hangszeres tanulás a gyerek egészséges felnőtté válását segíti, az értelmi mellett az érzelmi intelligenciát is fejleszti. A művészeti tevékenység a kreativitást is serkenti, a kóruséneklés pedig hozzájárul ahhoz, hogy motivált csapatjátékosokká váljunk. Úgy hiszem, hogy ezekkel az értékekkel a jövő iskoláját építjük” – mondja az igazgató.

Az iskola gimnázium is egyben, így aki elsőként bekerül, egészen az érettségiig oda tud járni. Évfolyamonként egy osztály indul, alsóban – hogy egy-egy gyerekre nagyobb figyelem jusson – a létszám nem több 24 főnél. Ötödiktől néhány csatlakozó diákkal bővülnek az osztályok, illetve a középiskola előtt is van felvételi. Az elsősöknél egy zenei alkalmassági meghallgatáson azt nézik, hogy fogékonyak-e arra, hogy élvezzék azt a zenei képzést, ami az iskolában vár rájuk. Ezeket a játékos keretek között zajló foglalkozásokat Sapszon Ferenc karnagy, zeneszerző, az iskola alapítója és jelenlegi művészeti vezetője koordinálja. Később a felvételnél azt nézik, hogy a közismereti tárgyakon túl az adott gyerek hogyan áll például szolfézsból.

A csoportos hangképzés harmadikban kezdődik | Fotók: Tóth Tibor

A hangszeres tanulás másodikban indul, a repertoár nagyon széles, a hárfától a zongorán át a réz- és a fafúvósokig. A csoportos hangképzés harmadiktól kezdődik, a Gaudate kórusban fiúk és lányok negyedik végéig együtt vannak. Ezt követően különválnak: az Exsultate vegyeskarba kerülnek a fiúk 11-től egészen 18 éves korukig. A lányok nyolcadikig a Laudate, majd középiskolában a Jubilate karokban énekelnek. Ötödiktől kezdődően van egyéni hangképzés is, ahol heti egyszer 30 percen egy tanár egy gyerekkel foglalkozik.

Az iskola kórusai és diákjai rendszeresen utaznak, bejárták Európát, és a hazai versenyeken is ott vannak. A 2024 október elején a portugáliai Fundão városában megrendezett 5. Beira Interior Nemzetközi Kórusfesztiválon a Jubilate leánykar mindkét – a szakrális és a leánykari kategóriában – nyert, és elhozta a verseny nagydíját is. Tavaly novemberben a Laudate Sapszon Borbála vezényletével szép sikert ért el a Kodály Zoltán X. Kórusversenyen, ahol ugyan a nagydíjat nem sikerült elhozniuk, de ők kapták a legtöbb pontot. Az utazásokat alapítványi hozzájárulásokból és pályázatok-

Sapszon Ferenc, az iskola alapítója

A Kodályban a közismereti oktatást is komolyan veszik

Friedrich Attila, az iskola igazgatója

ből finanszírozzák, hogy a résztvevőknek lehetőleg ne kelljen ezekért a versenyekért fizetniük. Az iskola kórusai rendszeresen, havi egyszer énekelnek a budavári Nagyboldogasszony-templomban, illetve minden évben fellépnek a salzburgi dómban is.

Az órák 40 percesek. A nyelvtanulás negyedik osztálytól indul: angol, német és francia nyelv elérhető, illetve az egyházi kórusművek szövegértését segítő hetedikben és nyolcadikban heti 1-1 latin órát is beiktatnak a tanrendbe. Az órabeosztásokat úgy állítják össze,

hogy a csoportos és egyéni zenei és énekes képzések többségét is lehetőleg délelőtt tartsák meg. Délután van tanulószoba, így aki egy délutáni foglalkozásra vár, az addig az aznapi házi feladatait is meg tudja csinálni. Az egészséges személyiség kialakulásában nagyon fontos szerepe van a feszültségoldásnak, és a különféle jó és rossz élmények feldolgozásának. Ehhez nyújt segítséget a Kokas pedagógia: a gyermekek a „zenébe belebújva” azzá változhatnak, amivé szeretnének, és eljátszhatják, lerajzolhatják azokat a dolgokat, amik éppen a leginkább foglalkoztatják őket.

A zene mellett számos szakkör is várja a diákokat, így aki szeretne, járhat kézműves műhelybe vagy épp varrószakkörre. A Toldy utcai épület és a környék adottságai miatt a sportlehetőség picit szűkös, az iskolában fedett tornaszoba van, ugyanakkor a sportudvart tavaly felújította a fenntartó, a Budapesti Katolikus Intézményfenntartó Központ. Az iskola a közismereti oktatást is komolyan veszi, amit az is bizonyít, hogy a Kodály a HVG top 100 gimnáziumot tartalmazó listáján legutóbb a 85. helyen szerepelt.

Balogh Roland

A Kodály Zoltán Magyar Kórusiskola

Az intézményt a nyugat-európai katedrális kórusiskolák mintájára, a magyar kodályi hagyományok folytatójaként a Nemzet Művésze címmel kitüntetett, Prima Prémium-díjas, Kossuth- és Liszt Ferenc-díjas karnagy, zeneszerző, Sapszon Ferenc alapította 1988-ban. Az intézmény többször költözött, a Toldy Ferenc utca 28-30. szám alatti épületben 2000 nyara óta működik. A kórusiskolában zajló munkát 1996-ban Budapestért Díjjal, 2004-ben Csokonai Vitéz Mihály Díjjal, 2006-ban Magyar Örökség Díjjal, 2019-ben Mindszenty Emlékéremmel ismerték el. Az intézményt a Nagycsaládosok Országos Egyesülete 2013-ban NOE-díjjal tüntette ki. A kórusiskola 2014. december elseje óta Tehetségpont, 2018-ban pedig elnyerte a Magyar Alapfokú Művészetpedagógiai Értéktár címet. Testvériskolájuk a regensburgi Domspatzen, amellyel a zenei együttműködés mellett közös természettudományos workshopjaink is vannak.

Híres diákok:

- Geiger György zeneiskolai igazgató
- Kovács Ágnes énekművész
- Sapszon Bálint zeneszerző
- Sapszon Orsolya énekes
- Szemere Zita énekművész
- Szécsi Máté énekművész
- Vámosi Katalin énekművész
- Zajkás Boldizsár énekművész

Akár jó hecc is lehetne, de valójában bűncselekmény

„A szer, ami megváltoztat”. Ez volt Szondi György rendőr őrnagy iskolai bűnmegelőzési tanácsadó előadásának címe, amelyen a Petőfi Sándor Gimnázium tanulói részt vehettek. Az ORFK Iskolai Bűnmegelőzési Tanácsadó program 2013-ban indult, és kerületünkben a Petőfi mellett a Kosztolányi Dezső Gimnáziumban is fut, dialóguson alapuló tanórai formában.

Azt azért lehet érzékelni, ha egy gyerek a társainál avatottabb ismerője a témának – adja meg az alaphangot az I. kerület iskolai bűnmegelőzési tanácsadója, akivel az előadás előtt néhány szót válthattunk. Az alsóbb osztályosokkal évente akár négyszer, ötször is találkozik, az érettségi előtt állókkal csak néhány alkalommal, ami annak ismeretében, hogy az előadássorozaton nem csupán a droghasználat, de az online zaklatás és adatvédelem, rongálás, garázdaság, biztonságos szórakozás, sőt, végzősöknél a pályaválasztás és külföldi munkavállalás veszélyei is szóba kerül – nem tűnik túl sok időnek. A pedagógus végzettséggel is rendelkező rendőrtiszt ezért ezúttal a drog kérdésköréről beszélt, előadását videóbejátszások tarkították. A rövid videókból könnyen kikövetkeztethető volt, hogy a drog nem válogat, mert megszólalt egy középkorú férfi, aki a rendszerváltás előtt csavarlazítóval kezdte, valamint egy egyházi gimnáziumba járó lány is, aki a közös füvezés közösségalkotó erejéről, majd egy rendőri razzia traumatizáló hatásairól nyilatkozott.

Rendőrségi tapasztalatok

A helyi tapasztalatok szerint alig akadt egy-egy diák, akit elterelésre küldtek volna drogfogyasztás miatt. Ennek oka részben az lehet, hogy a kerület viszonylag kis kiterjedésű, nincs kifejezetten „bulinegyed” vagy olyan helyszín, ahol rendszeresen találkozhatnak a drogokkal.

A diákok az előadáson arról is hallhattak, hogy már csekély mennyiségű kábítószer birtoklását is két év börtönnel fenyegeti a törvény, egy gyanúsított kihallgatás

Foto: Rényi Erna

nyomán pedig házkutatással és kellemetlen iskolai következményekkel is szembe lehet nézni. Az elterelés válassztásának feltételei is szigorodtak, a beismerés mellett már pontos leírást is kell adni a dealerről.

A megelőzésnek – ahogy azt Szondi György hangsúlyozza – nemcsak arról kell szólnia, hogy mit tilos, hanem arról is, hogy a diákok reálisan lássák a veszélyeket, a jogi következményeket és a döntéseik hatását a saját jövőjükre nézve.

Ambrus Balázs

Ismeretterjesztés a Kosztolányiban is

Szondi György az idei tanév első félévében már 32 órnyi foglalkozást tartott a Kosztolányi Dezső Gimnáziumban is. Bodor Eszter igazgató szerint ez a fajta edukáció nemcsak elrettent a jogsértésektől, de tudatos, felelősségteljes döntésekre is tanítja a fiatalokat, amit a „Krimet tud?” vetélkedőn elért sikereik is igazolnak.

A gimnázium vezetője kiemelte, hogy náluk eddig nem merült fel droghasználat gyanúja, és azonnali rendőri intézkedésre sem volt szükség. Azonban ha ilyen eset előfordulna, szigorú szakmai protokollt követnének: hatóságok értesítése, az érintett diák pedagógiai és pszichológiai támogatásban részesítése, bevonva a szülőket és szakembereket, prioritásként kezelve a segítségnyújtást és a közösség védelmét.

Öregdiákok a Taknyos Varjúban

Életre keltek a '60-as évek története a BME kollégiumáról

A budai Várban, ott, ahol ma a Belügyminisztérium felújított épülete áll, egykor a Budapesti Műszaki Egyetem kollégiuma működött. 1962-től kifejezetten a villamosmérnöki kar hallgatói laktak, de itt volt a Vár-klub is, mely hamar fogalommá vált. Az 1972-ben végzett „fiatalok” közül többen nemrég újra összegyűltek az egykori kollégium melletti Fekete Hollóban, hogy felelevenítsék azokat a bizonyos örök inspirációt hordozó éveket.

Fotók: Rényi Ernő

A 94 éves Hamvai László a korelnök, de ott ül az asztalnál Erdélyi György, Tényi Gusztáv, Mészáros János, Schmidt János és felesége is, akik még a kollégiumi időkben ismerkedtek meg. A hangulatot nem kell szítani, rögtön helyet kínálnak, és máris záporoznak a történetek. Már az első, kontextusteremtő kérdés – hogy tudniillik hányan laktak anno a fiúkollégiumban – is tréfa tárgya lett. A válasz szerint az esti óráktól kétszer annyian, mint nappal.

A Vár-klub alapító együttese az Illés volt, de fellépett itt az Omega, a Syrius, az Echo, a Neoton, de még a Bajtala trió is. Komoly verseny folyt a zenekarok között azért, ki léphet fel a mintegy 1000 fős klubban. A fiúk klubtagságát váltották, a lányoknak a belépésnél egy fiúpartnert kellett felmutatniuk. A sor olykor a Szentháromság tértől a Bécsi kapuig ért.

A legendás Varjú-kapcsolat

Szoros. Az asztaltársaság ezzel a szóval foglalta össze, hogy milyen is volt a kollégisták kapcsolata a Fekete Holló nevű szomszédos vendéglővel. A közkeletű néven csak „Taknyos Varjú” néven emlegetett műintézmény a törzsvendégek nyelvhasználatában (a harmadik-negyedik sör után már) az egyszerűbb „Kánya” alakban is ismert volt. Mit megtudtuk, a gúnynevén a cégérben lévő holló csőrében tartott, kissé csepp alakú gyűrűjéből eredt, amely oldalról nézve... Ez volt a környék legközelebbi, megfizethető vendéglője. E közelség pedig nem csak méterben, de cinkosságban is megmutatkozott. A Varga meg a Takács bácsi a pult mögött kockás füzetbe írta fel a fogyasztást, ha épp nem volt pénz a szomszár

ügyfélnél. Az ösztöndíjfizetési napokat jobban tudták, mint maguk a diákok, ekkor lehetett rendezni a tartozást, plusz a jattot. Az összekacsintó nexus olykor logisztikai bravúrokat is szült. Ha a második-harmadik emeletről épp nem volt ereje lemenni a tanulásban megfáradt társaságnak, kötelet eresztettek le az ablakból egy fonott kosárral. A pincér már kérdezte is: öt vagy hat sör kerüljön bele? A felsőbb évesek feljebb laktak, de az ellátás a legmagasabb szinten is olajozottan működött.

A kollégium második emeletén egyéb kalandok is megtörténtek. „Mondom Zsuzsi néni, a takarítónak: holnap vendégem lesz, nem kell takarítani” – idézte fel a történetet az egyik öregdiák. Tudomásul vette, talán örült is neki. Másnap, épp „vendégjárás” idején kopognak. Majd elmegy – gondolta a kollégista. De nem ment el. Öt perc után az ajtóban megjelent a takarító nő feje; szemét alaposan körbejáratta, majd csak annyit mondott: Akkor ma nem takarítok.

A Hadik András lovasszoborához kötődő egyetemista babona széles körben ismert, ám az már kevésbé, hogy a ló szóban forgó testrészt művészhajlamú egyetemisták lemodellezték és méretarányosan kiöntötték. A maga nyersségében lényegre törő „tök szobor” sokáig ott állt a kollégium igazgatójának asztalán, simogatható közelségben.

Az 1972-ben végzett évfolyam egykori kollégistái büszkén mutatták a régi idők emlékére készült pecsétgyűrűt, amit néha még most is hordanak. A nyomófelület mintázata mi más is lehetne, mint maga a taknyos varjú.

-ambrus

Divat az agár, a dalmaták eltűntek

Az ebnyilvántartás fontos, a naprakész adatbázissal egymást is védjük

Közel negyven éve a kerületben dolgozik, 1992 óta a körzet állatorvosa Hámori Zsolt, így jól ismeri a Várnegyed kutyás családjait. Beszélgetésünk során az egyre inkább jelen lévő rókák veszélyeiről is szó esett, mint ahogy arról is, hogy helyiként nem mindenki tartja kötelességének, hogy eleget tegyen az ebnyilvántartási bejelentésnek. Elmondta azt is, hogy a nem szabályszerű, vagy gondtalan állattartókkal szemben hogyan léphet fel a civil társadalom.

– Ismeri a környék összes kutyás családját?

– Az első és a második kerület határán van a rendelő, ide tartozik a második kerület egy része is. Negyven éve itt vagyok, jól ismerem a környéket, és ha a kutya-élet-tartásban nézzük, az három generációt jelent. Ha névre nem is mindig emlékszem, tudom, hogy jártam már az adott házban. A legtöbb, kisállatot tartó régi családot ismerem az első kerületben.

– Milyen tekintetben változott ennyi idő alatt az állattartók hozzáállása?

– Valamikor kötelező volt, hogy a beoltott kutyát a körzeti kollégának le kellett jelenteni az illetékes önkormányzatnál. 2007-ben 1137 kutya volt lejelentve, most nem hivatalosan 900-950 kutya lehet, de sajnos sokan nem tesznek eleget ennek az elvárásnak. Ebben a rendelőben tavaly 552 kutyát oltottunk be. Van, ahol az oltás árát visszatéríti a kerület vezetése, itt azonban – állatbarát önkormányzatról lévén szó – egyáltalán nem kell fizetni.

– Melyek most a túltenyésztett vagy divatos kutya-fajták és fajok?

– Most a kistestűek divatosabbak, de sok az agár. Ennek az lehet a háttere, hogy a spanyoloknál szűkítették az agártartást, ezért sokat hoztak karitatív szervezetekhez, így hozzánk is. Azonban ha egyetlen bobtail van most erre felé, akkor sokat mondok, kevés a skót juhász, és mindössze egy dalmatáról tudok a körzetben. Ezek mind divatosak voltak tíz-húsz éve még. A macska, tengerimalac, görény jelen van, de az utóbbiból nincs sok, inkább a tengerimalac divatos most. Azonban érdekesség, hogy éppen van nálam a rendelőben egy szakállas agáma. Tenyésztő hozta ide, hogy a gyerekek megszeressék, nem beteg. Egyszer kiszabadult, egy hónapig nem evett, utána került elő. Valaki szólt, hogy mozgolódik ott bent valami.

– Mit tehet a szomszédság, ha azt látja, hogy valaki nem az alapvető életfeltételeinek megfelelően tartja a házi kedvencét?

– Az állatvédelmi törvény szerint jelezni kell a gondatlan tartást, és a magára hagyott állatot az állatvédők el-

vihetik. Az állatnak joga van az ételhez, italhoz és a neki megfelelő életterület használatához. Egy térhez, ahova a zord időjárás elől el tud menekülni. Nem lehet láncon, vagy két négyzetméteren tartani például egy kutyát. Ha dokumentálva van, hogy valaki elhanyagolja a kutyáját, akkor jogi eljárás indulhat az állattartó ellen. Amíg enni, inni ad neki, és van elég területe, el tud bújni a zord időjárás elől, addig a gazda szakszerűen tartja az állatot. A probléma az, hogy nagyon megengedő a törvény és nehéz huszonnégy órában dokumentálni egy helyzetet. Megfelelő hatóság juthat csak be és viheti el az állatot.

Fotók: Tóth Tibor

Jelentsük be kutyánkat!

Online és személyesen is elvégezhetjük kutyánk bejelentését. Online egyszerűen ügyfélkapun keresztül, de az önkormányzat honlapján is van erre lehetőség (budavar.hu ➔ Ügyintézés ➔ Állatvédelmi ügyek ➔ Eb-bejelentő felület) A háromévenkénti bejelentés ugyan tavaly volt esedékes, de aki nem tette meg, annak lehetősége van még pótolni.

Azonban, ha az előbb említett feltételek nem adóttak, az állatkínzásnak minősül és szólni kell az állatvédelemnek. Tény, hogy én nem mehetek be az állathoz, ha a gazda a háznál van és nem hívott engem oda.

– Hogy lehet ösztönözni, hogy mindenki jeleltesse a körzetben az állatát?

– Három évente kell ebnyilvántartási bejelentést tenni, de ezt sokan nem teszik meg a kerületben, azért, mert nincs szankcionálva. Mi a nyilvántartó lap alapján tesszük meg a jeleltest az önkormányzatnál, ezért a nálunk jegyzett 550 beoltott kutya regisztrálva van. Pontosan a veszethez és az egyéb emberre is áttérhető betegség miatt a legfontosabb az állatok rendszeres ellenőrzése. Ha valaki nem oltatja be a kutyáját veszethez ellen és ez kiderül, az szabálysértést követ el.

– Annak idején miért döntött amellett, hogy állatokat fog gyógyítani?

– Apám után választottam a hivatást. Budapesti vagyok, de Vas megyében dolgoztam az Őrségben tizenöt évig. Ha járvány volt, mint félkatonai szervezet működünk, és azonnal kellett menni oltani. Most sajnos nem lehet összeszedni annyi embert, hogy szervezeten fel lehessen lépni egy ilyen ügyben.

– Doktor úr itt él a kerületben, van kisállata?

– Budakeszin lakom, egy uszkárom volt, az a kedvenc fajtam. Sajnos idős volt már, el kellett altatni. Nagyon tud fájni, amikor az ember elaltat egy állatot, akit szeretett.

Szilléry Éva

Helyzetkép egy átalakuló világról

Fotók: Tóth Tibor

Nagy érdeklődés mellett nyílt páros kiállítás február 10-én az Attila úti Youngart galériában, az esemény egyben a kortárs galéria I. kerületi bemutatkozása is volt. A *Realities in between* című kiállításuk két fiatal festőnő párbeszédét teremti meg: a magyar Békési Adrien és az orosz Milanda Kopeliovich műveinek találkozását. A tárlat nem a két művész közötti különbségeket hangsúlyozza, hanem azt a közös metszéspontot keresi, ahol a belső és a külső valóság, valamint az egyén tudata és a történelmi tapasztalat egymásba csúszik.

Békési Adrien belső, álomszerű képei, és Milanda Kopeliovich monumentális és szocio-problematikus vásznai együtt olyan világot rajzolnak, ahol az igazság nem adott, hanem folyamatosan újratárgyalt, ahol a festészet egyszerre menedék, figyelmeztetés és emlékmű. A megnyitón Rözge Koppány művészettörténész, a tárlat kurátora kapcsolta össze a két művésznő legfrissebb alkotásait. A kurátor megnyitó beszédében úgy fogalmazott: „A kiállítás két részre osztott terében a néző nem kronologikus vagy narratív renddel találkozhat, hanem állapotokkal: csenddel és feszültséggel, belső képekkel, kollektív traumákkal. Számomra azért is öröm ez a kiállítás, mert olyan művésznek szervezhettem meg, aki ugyanott végzett ahol én is tanultam.” A tárlat április 11-ig látogatható, a galéria a terv szerint kéthavonta rendez új kiállításokat.

Szilléry

A Youngart galéria az Attila út 97. szám alatti utcafronti önkormányzati helyiség-bérleményt pályázati formában nyerte el öt éves időtartamra.

„A helyszín nagyon jól megközelíthető, könnyű a kapcsolattartás a művészekkel, és a vásárlóinkkal. Számunkra talán még fontosabb a patinás környezet, a múzeumok, az ismert galériák inspirációja. A Vérmező fái, a park közelsége is a tulajdonos házaspár, Rényi Andrea és Straub Elek döntése mellett szóltak” – fogalmazott a kurátor, aki azt is hozzátette, hogy az eltelt három hónap megerősítette őket abban, hogy jól választottak.

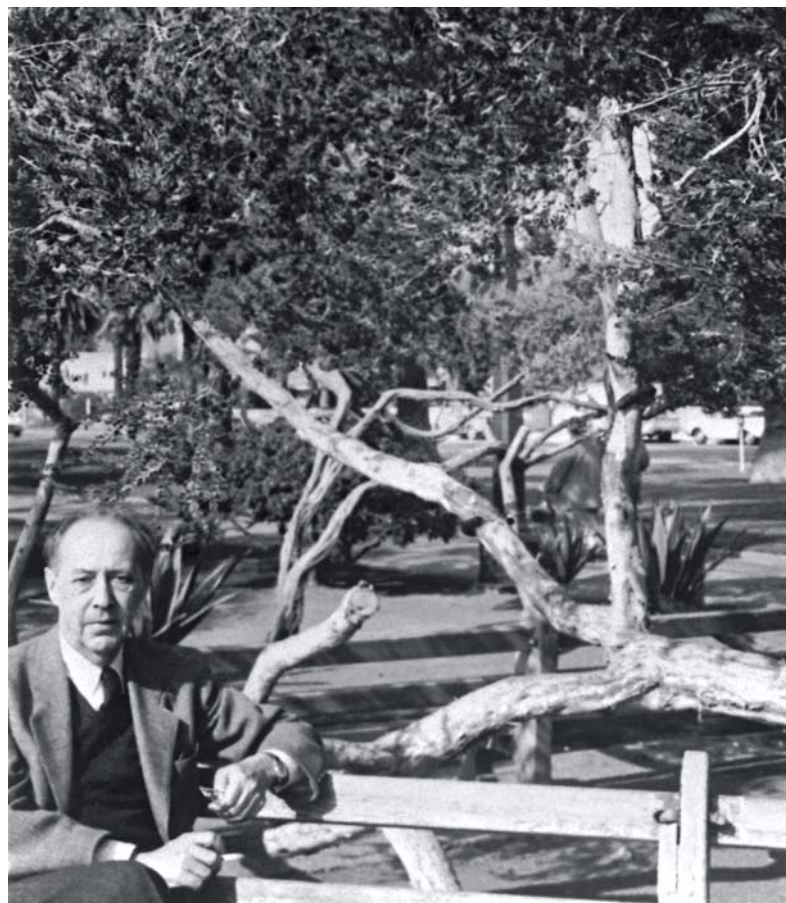
Visszatér Budára Márai Sándor

Egyedülálló Márai kiállítás nyílik a Virág Benedek Házban március végén Márai Sándor életműve előtt tisztelegve. A kiállítás a Márai 125 emlékévk csúcspontját jelenti, egyúttal végre térben is közel hozza egykori otthonához az író hagyatékát.

Öt évnyi franciaországi tartózkodás után Márai Sándor 1928-tól csaknem húsz éven keresztül élt a Krisztinavárosban, Mikó utcai otthonában (Az ostrom idején elpusztult házból a II. kerületi Rómer Flóris utcába költözött, ez volt legutolsó magyarországi lakóhelye). A Márai-emlékévkét az író születésének 125. évfordulóján tavaly tavasszal indította útjára a Budavári Önkormányzat, azóta számos programmal, sétával, irodalmi esttel, emlékére született tortával, kortárs kiállítással, színdarabbal emlékeztünk meg a jeles személyiségről. Lapunkban egész évben külön rovatot is szenteltünk a 20. század nagy emigráns írójának.

A kommunizmus ideje alatt mellőzött író az emigrációba is magával vitt néhány, a Mikó utca gesztenyefairól származó levelet, szívében örökké tabáni és krisztinavárosi polgár maradt, bárhol is járt a világban. Sokat időzött, dolgozott és társalgott az Alagút és a Pauler utca sarkán magasodó, háromemeletes, sokablakos épület földszintjén, az egykori Philadelphia kávéházban. A kerülethez való személyes viszonyát érzelmes sorai is erősítik 1937-ből: „a régi Philadelphiát becsukták, a híres Philát, melynek teraszáról nyári hajnalokon bámultuk a Horváth-kert meghatóan gyöngéd gesztenyefáit, s a Színkör fölött úgy kelt fel a nap, mintha előlről lehetne kezdeni az ifjúságot”.

A városrészhez való kötődését idegenből táplálta tovább. Még életében új kultusza indult műveinek, a sors azonban úgy alakította, hogy nem térhetett haza Amerikából: a rendszerváltozás évében meghalt, pedig tervezte, hogy hazajön.

Márai 1959-ben, valószínűleg San Diegoban, a Balboa Parkban (Petőfi Irodalmi Múzeum, Márai-hagyaték) | Forrás: MNMKG PIM

Csaknem nyolc évtizeddel emigrációja után, 2026-ban Márai Sándor, a 20. század vándora ismét otthonra talál az I. kerületben: a Virág Benedek Ház nagyszabású, és az országban egyedülálló tárlatot szentel neki. A „Budára költöztem” Márai Sándor Emlékkiállítás a Nemzeti Kulturális Alap támogatásával, a Budavári Önkormányzat főszervezésében, a Petőfi Irodalmi Múzeum, a Magyar Nemzeti Múzeum Közgyűjteményi Központ, a Magyar Kereskedelmi és Vendéglátóipari Múzeum, valamint a Nemzeti Filmintézet Közhasznú Nonprofit Zrt. közreműködésével valósul meg, és Kassa után hazánkban elsőként immár Budapesten is várja látogatóit. Az emlékkiállítás kurátora Mészáros Tibor Márai-kutató, a hagyaték gondozója.

Szilléry Éva

1013 Bp. Attila út 18. fszt. 1.

+36 20 499 1899

www.dental-studio.hu

Mosolyod az ismervünk.

15% kedvezmény fogpótlásokra, februárban és márciusban!

Hogyan lehet tartós a fogyás?

Egyre többek számára elérhetőek a GLP-1 fogyókúrák injekciók, gyógyszerek, amelyek minden eddiginél hatékonyabban támogatják az elhízás kezelését. De vajon hogyan tehető tartóssá a viszonylag gyorsan elért fogyás? Dr. Babai László, az Életmód Orvosi Központ – Prima Medica életmód orvosa, háziorvos, a Magyar Életmód Orvostani Társaság (ÉMOT) elnöke válaszolt ezekre a kérdésekre.

A magyarok jelentős része küzd elhízással. 2009-ben a felnőttek 43 százaléka, 2019-ben már minden második felnőtt a hasi elhízás jelentette egészségkockázattal számolhatott. Hasi elhízásról akkor beszélhetünk, ha a nők esetében a derékkörfogat 88, a férfiaknál 102 cm-nél nagyobb, ami különösen a szív- és érrendszeri betegségek megnövekedett kockázatát jelzi. Az elhízás kezelésének első lépése, hogy rizikófaktoroként, és olyan önálló betegséggént felismerjük, amely hatékony kezeléssel rendelkezik. És mivel ennyi eszköz áll rendelkezésre, talán minden eddiginél komolyabban érdemes fontolóra venni a változtatást – hangsúlyozza Babai doktor.

Fogyókúra gyógyszerek, injekciók

A glukagonszerű peptid-1 receptor agonistákként is ismert GLP-1 gyógyszerosztály olyan vényköteles gyógyszereket jelent, amelyeket a 2-es típusú cukorbetegség és az elhízás kezelésére használnak. Ezek a gyógyszerek különböző mechanizmusokon keresztül szabályozzák a

vércukorszintet, lassítják az étel emésztésének sebességét, hosszabb ideig tarthatják fent a teltségérzetet, csökkentve a teljes kalóriabevitelt, ami fogyást eredményezhet. Használatkor a páciensek arról számolnak be, hogy egyszerűen nem éhesek. A GLP-1 gyógyszerek tabletta vagy gyakrabban injekció formájában hozzáférhetőek. Segíthetnek a betegeknek 6-12 hónap alatt testsúlyuk 10-20 százalékának leadásában, ha az életmódjukon is változtatnak. Bár ezek a gyógyszerek kényelmes lehetőséget kínálnak, látni kell, hogy még nincsenek igazán hosszú távú adatok a mellékhatásokról, vagy arról, hogy mi történik, ha a betegek abbahagyják a szedésüket. Néhány korai tanulmány arra utal, hogy a gyógyszer abbahagyása után, ha a páciens a korábbi életmódot folytatja, a leadott súly visszakúszik. Idővel az is látható, mi történik a többi, a fogyás miatt javuló egészségi mutatóval, például a csökkenő vérnyomással és koleszterinszinttel.

Életmódváltás

Akár gyógyszeres kezelés, akár egy potenciális alapbetegség kezelése támogatja a fogyást, az csak akkor lesz tartós és egészséges, ha életmódváltás is kíséri. Mindig fel kell hívni a páciens figyelmét a kardiomozgás, az izomerőfejlesztő edzés és az egészséges, kiegyensúlyozott étrend jelentőségére – hangsúlyozza dr. Babai László. Ahhoz, hogy ezekben az összetett kérdésekben a páciensek jól megértsék és alkalmazni tudják az ajánlásokat, az orvosi kivizsgálás és kezelés mellett fontos a dietetikai és mozgásterápiás tanácsadás, hiszen így nagyon konkrét, praktikus, és ami a legfontosabb, személyre szabott sorvezetőt kaphatnak az érintettek. Az életmódorvosi támogatás tehát tulajdonképpen csapatmunka, az életmód orvos mellett mindig ott van a dietetikus, a mozgásterapeuta és sok esetben akár a pszichológus vagy az éppen szükséges szakorvos is. Együttes munkával és rendszeres kontrollal, utánkövetéssel ugyanis sokkal nagyobb esély van a tartós fogyásra, az egészség javulására. Ha sikerül valóban felépíteni és fenntartani egy egészséges életmódot, és nem csak gyógyszerektől várni a megoldást, mindenképpen sokkal jobb végeredményt érhetünk el. (x)

Fotó: Tóth Tibor

A Várkonyi utca sarkán, a Vörösmarty út 14. számú társasház felső erkélyén hosszú évek óta egy Antal József-portré látható. Hogy ki, mikor és milyen céllal helyezhette ki, arról nincs információnk. Ön esetleg tud róla valamit? Írja meg: info@varnegyed.hu

Érkezik a lomtalanítás

Idén is lehetőség nyílik megszabadulni a régi, feleslegessé vált vagy elhasználódott holmiktól, nagy méretű berendezési tárgyaktól.

- A lomokat **március 20-án**, pénteken lehet kitenni, de elszállításuk **március 21-én**, szombaton történik.
- A lomtalanítani kívánt tárgyakat a ház előtti közterületre, a hulladékgyűjtő járművek számára jól megközelíthető helyre kell kihelyezni!

Kihelyezhető tárgyak:

- Nagy méretű, kukába nem helyezhető hulladék – bútor, matrac, szőnyeg, bőrpönd, sportszer, stb.
- A MOHU elkülönítve kéri a faanyagot tartalmazó holmik kihelyezését!

Az alábbiakat **NE** helyezték ki:

- Háztartási és szelektív hulladék (műanyag, papír, fém), építési és bontási törmelék (pl. csempe), sít, föld, szénpor, hamu, gumiabroncs, síkűveg, zöldhulladék, textil holmik (pl. ruhanemű), ipari vagy szolgáltatási tevékenységből származó hulladék, elektromos és elektronikai hulladék.
- Szigorúan tilos a veszélyes hulladék kihelyezése! Ezek leadására a budapesti hulladékudvarok biztosítanak lehetőséget. Ebben a MOHU térképes keresője segít.
- Úttestre, zöldfelületekre pakolni tilos!

Kérjük, az időpontot szíveskedjenek betartani, hogy elkerüljük a gondosan kihelyezett lomok szétállítását, valamint a közlekedési nehézségeket, és az esetleges baleseteket!

Emléktábla Petrovics Emilnek

Rokonok, barátok, pályatársak, illetve a művész lánya, Petrovics Eszter jelenlétében avatták fel Petrovics Emil zeneszerző, az Operaház egykori főzeneigazgatója emléktábláját az Attila út 39. számú ház bejáratánál. A kétszeres Kossuth-díjas művész 2011-ben hunyt el, utolsó évtizedeiben ez a ház volt az otthona. A mintegy negyven emlékező jelenlétében Csorba László történész Petrovics Emillel kötött barátságáról, a művész generációkat ihlető és a zenei hagyományt újrateremtő munkásságáról beszélt, kiemelve lenyűgöző pedagógiai képességét is. Petrovics Emil a vajdasági Nagybecskerekben született 1930-ban, majd szüleivel Budapestre költöztek. Számos színdarabhoz és filmhez komponált zenét, három operáját külföldön is bemutatták. A kortárs magyar zene meghatározó alakja balettet, kantátát, kórusműveket alkotójaként is ismert. A széles közönség a Magyar Televízió Ki mit tud? című tehetségkutató műsorából is ismerhette mint zsűritagot. (K.Á.)

TÖLTSD LE

**A BENU
APPOT!**

Bizalom. Gondoskodás. Egészség.

MEGNYITOTTUNK!

Csalogány Gyógyszertár

Nyitvatartás:

Hétfő-péntek:

08:00–19:00

Szombat:

08:00–13:00

Vasárnap:

Zárva

Címünk: 1015 Budapest, Csalogány utca 6-10.

www.benu.hu

Budai filmes toplista 2025-ből

A Krisztina körúton évek óta biztos pontként áll-dogál a Tabán mozi, amely akárcsak tavaly, idén is minden nap nyitva az artfilmek kedvelői előtt. Buda egyetlen artmozijának népszerű filmjei betekintést nyújtanak abba, hogy milyen témák és mely alkotók iránt érdeklődnek leginkább a környékbéliek. A nézőszámok szerint tavaly az olasz, a skandináv és a magyar filmekre is kifejezetten nagy érdeklődés volt.

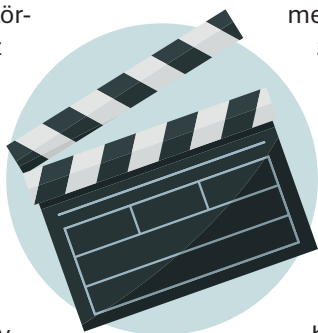
A legnépszerűbb tíz film közé beke-rült a 70-es évek Rómájának egy divat-házában játszódó Drágakövek, vala-mint a szintén Rómában, de a második világháború utáni időszakot bemutató Miénk lesz a holnap. A legnépszerűbb olasz film (ami a pontosítás kedvéért egy olasz-német-chilei koprodukció) a Maria lett, Angelina Jolie főszereplésével. Ez egyben a tava-lyi év harmadik legnézettebb filmje volt a Tabán mozi-ban. A Maria története a '70-es évek Franciaországába kalauzolja a nézőt, amiben megismerhetjük Maria Cal-last, korának leghíresebb amerikai születésű görög ope-raénekesnőjét.

A hazai alkotások közül a nézettségével már 2024-ben rekordokat döntő Futni mentem még tavaly is nagy érdeklődésnek örvendett, viszont ennél is többen ültek be Olasz Renátó Minden csillag című filmjére. Bianka

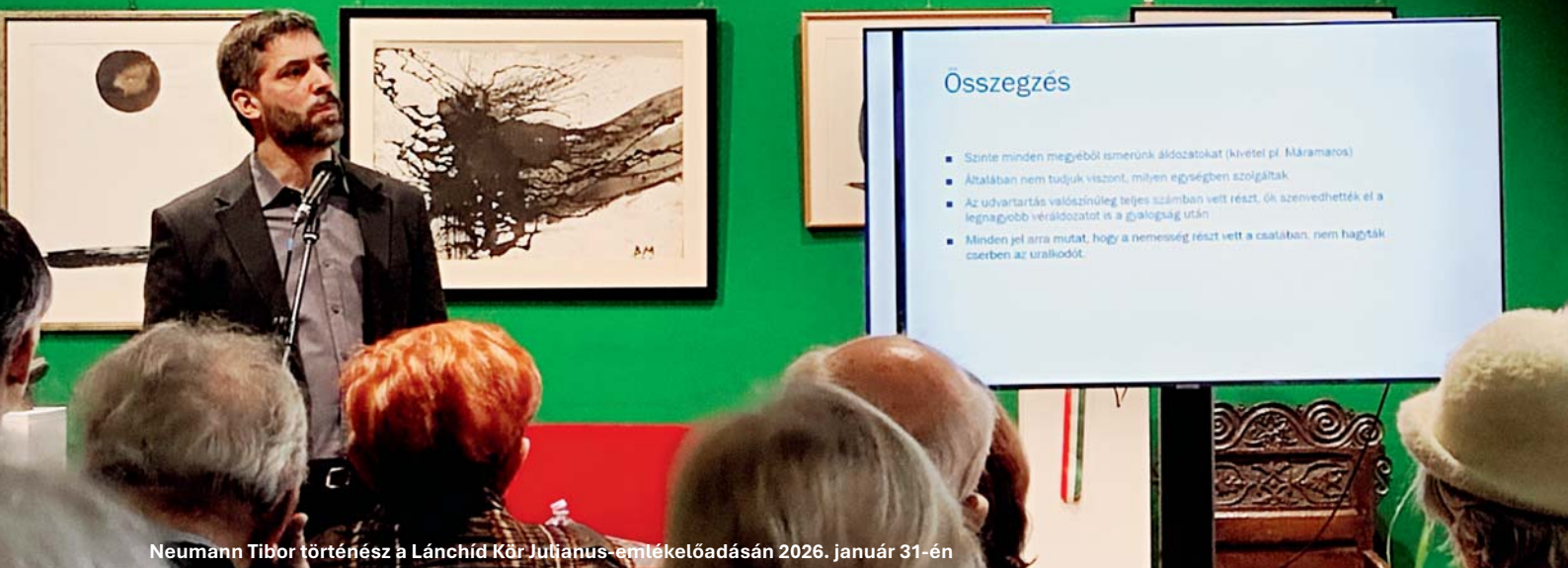
és Milán karácsonyi, vidékre hazalátogatásának feke-te-fehérből elmesélt történetét a második helyig tor-nászták fel a nézők.

A skandináv filmek közül a dán Az utolsó viking még éppen befért a top tízbe, de azon nem is kell meglepődnünk, hogy a plakáton gitárral pó-zoló Mads Mikkelsen valóban felkeltette az emberek érdeklődését. A Tabán mozi tavalyi legnépszerűbb filmje pedig egy norvég alkotás, a Szerethető lett (ké-pünkön). Lilja Ingolfssdottir rendezésé-nek első helyezése mellett kétszer annyi nézőt is vonzott be a moziba, mint a töb-bi dobogós. A Szerethető Mariáról szól, egy négygyerekes családayáról, akinek házassága kezd széthullani. Amikor férje be-jelenti, hogy válni szeretne, kénytelen elgondol-kodni, hová tart, és mit is szeretne az életétől.

Még tíz hónap hátra van az évből, ami alatt kiderül, mik lesznek az idei év legnépszerűbb filmjei a Tabán-ban. Vajon idén is az olasz, a magyar és a skandináv alkotások lesznek a budaiak kedvencei? (x)

A Tabán mozi előadásai I. kerületi lakcímkártya felmutatásával 50 százalékos kedvezménnyel látogathatók!

Neumann Tibor történész a Lánchíd Kör Julianus-émlékelőadásán 2026. január 31-én

A mohácsi csata egyre több áldozatát ismerjük

Az 1526-os mohácsi csata korszakhatár. Leegyszerűsítve, ekkor véget ért a középkori magyar állam, az oszmánok benyomulnak az országba, és mintegy 160 évig birtokolják a királyság egy részét. Idén fél évezrede, hogy I. Nagy Szulejmán (ur. 1520-1566) oszmán szultán hadaival vereséget mért a Magyar Királyságra. A budavári Lánchíd Kör ez évi Julianus-émlékelőadása – amelynek vendége a korszak kutatója, Neumann Tibor történész volt – a mohácsi csata 500. évfordulója alkalmából a magyar történelem legismertebb végzetes eseményét járta körbe.

Kevés olyan középkori csata akad, amelynek annyi áldozatát ismernénk név szerint, mint az 1526-ban Mohácsnál vívott ütközetnek – erről beszélt a történész, aki – többek között Varga Szabolcs és Szabó András Péter – kollégáival azt kutatja, hogy pontosan kik veszték oda az augusztus 29-én lezajlott ütközetben. A mohácsi csata és résztvevői az újabb kutatások és eredmények tükrében című előadásában az ELTE HTK Történettudományi Kutatóintézetnek tudományos tanácsadója több olyan toposzt is körbejárt, amelyek annak ellenére tartják magukat a hazai közbeszédben, hogy a történettudomány forrásokkal alátámasztva számtalan esetben bebizonyította annak az ellenkezőjét.

Emberfeletti vállalkozás

Ahhoz, hogy el tudjuk képzelni, milyen emberfeletti vállalkozás volt szembeszállni az oszmán birodalommal, fontos egymás mellé állítani a két állam korabeli potenciálját. Miután Szulejmán apja, Szelim 1517-ben meghódította Egyiptomot, az Oszmán Birodalom területe mintegy 2,5 millió négyzetkilométerre nőtt, lakosságának számát pedig 12-13 millió főre teszik. Ezzel szemben a Magyar Királyságnak 320 ezer négyzetkilométer

A mohácsi csata ábrázolása | Forrás: Ehrenspegel des Hauses Österreich

ren 3,3 millió lakója volt. Ha ehhez hozzávesszük még Csehországot – mivel II. Lajos magyar király (ur. 1516-1526) a cseh trónt is bírta – akkor 445 ezer négyzetkilométeren 5,6 millió főt kapunk. Ennél is beszédesebbek a két uralkodó pénzügyi lehetőségei: míg Lajos két országából évi 410-550 ezer aranyforintnyi bevétellel szá-

molhatott, addig Szulejmán 2,6 millióval. Ugyancsak beszédes, miként azt Kenyeres István egy tanulmányában írta, hogy a magyar királyi bevételek 60 százaléka védelmi kiadásokra ment, aminek tetemes hányadát a mintegy 1000 kilométeres oszmánokkal közös határszakasz nyelte el. Európában sehol nem állomásozott annyi állandó katona akkor, mint a magyar végeken.

Az, hogy Lajosnak 25 ezer embert sikerült fegyverbe szólítania, nem kis teljesítmény. Csak a kor két európai „szuperhatalmának”, az V. Habsburg Károly (ur. 1519-1556) vezette Német-római Birodalomnak és az I. Ferenc (ur. 1515-1547) irányította Francia Királyságnak volt hasonló méretű hadereje. Neumann Tibor szerint a résztvevők összetételét vizsgálva elmondható, szinte alig van olyan vármegyéje a korabeli Magyar Királyságnak, ahonnan ne ismernének elesett személyt. A források is azt bizonyítják, hogy még a cseh és a lengyel határhoz közeli északi vármegyék nemessége is hadba vonult. Kibújni egyébként sem lehetett – minimum jószágvesztés járt érte, de a meglévő dokumentumok szerint, nem is igen akart kibújni senki. Akadt olyan főnemes, aki saját magára hívta ki az ellenőroket, hogy nézzék meg, menne, de annyira sérült a lába, hogy egyedül még lóra ülni is képtelen.

Fiktív hősi halottak

Neumann Tiborék kutatócsoportja eddig több mint kétszáz olyan személyt azonosított be, akik biztos, hogy részt vettek az ütközetben, és el is hunytak a csata során. Érdekes adaléka az eseményeknek, hogy ezeken felül 150 további fiktív szereplőt is sikerült összegyűjteni, akikről maguk, illetve később a leszármazottaik állították azt, hogy ott voltak Mohácsnál, miközben minden arra utal, ezt csak kitalálták.

Vajon mi ennek az oka? Az, hogy mivel a magyar nemzeti hagyományban a virtusnak, a hadi erényeknek nagyon sokáig kifejezetten fontos identitásképző szerepe volt, ezért részt venni és elesni a mohácsi csatában megdicsőülést jelentett az adott családnak.

Miért hagyták hátra a király holttestét?

Évszázadok óta összeesküvés-elméletekre csábít a kérdés, hogy a csata során a megáradt Csele-patakba fulladó mindössze 20 éves Lajos király holttestét miért nem emelték még ki akkor melegében, amikor a tragikus haláleset történt. Neumann Tibor ezzel kapcsolatban emlékeztetett, hogy egy felpáncélozott mén tömege egy rajta teljes menetfelszerelésben lévő lovaggal, elérhette akár az egy tonnát is. Tudva, hogy a törökök üldözték a csatából hátrálókat, nem lett volna életszerű, ha leállnak egy ingoványos, lápos, süppedős terepen kihámozni a fiatal uralkodót a vértjéből. Ezért miután megállapították, hogy sajnos valóban elhunyt, és megjegyezték a helyszínt, a lehető leggyorsabban elhagyták a csatateret.

A csata főszereplői: II. Lajos cseh- és magyar király, Szapolyai János erdélyi vajda és Szulejmán szultán (balról jobbra)

A Borsos Miklós emléklakásban tartott előadásában Neumann Tibor azt is elmondta, az ötszázadik évfordulóra elkészül az a hősi emlékmű, amelyre felkerülnek a csatában azon elesett magyar és többek között cseh vitézek nevei, akik II. Lajos oldalán harcolva próbálták megállítani az oszmán inváziót.

Balogh Roland

Könyv a végvárrendszerről

Azzal, hogy az oszmánok tartósan megtelepedtek Magyarországon, 1541-ben egy várnézésnek álcázott „ártatlan” csellel elfoglalták Budát, új alapokra kellett helyezni az ország védelmét. Habsburg uralkodói megbízásra itáliai várépítő mesterek érkeztek, akik felmérték a meglévő erődítményeket, hogy modernizálják azokat. Giulio Turcho 1568 és 1572 között mintegy harminc dunántúli várat mért fel embereivel. E vállalkozást, és Turcho korabeli alaprajzait alapul véve mutatja be a magyar végvárrendszer XVI. századi kiépítését a Magyar várak a török korban – Giulio Turcho és várépítészársainak várfelmérései az 1560-1580-as évekből című könyv. A Magyar Nemzeti Levéltár (MNL) gondozásában most megjelent kötetet Domokos György, Pálffy Géza és Schmidt Anikó szerkesztette olyan történészekkel együttműködve, mint Horváth Richárd és Tomka Gábor. A kötet előszavát az MNL főigazgatója, Szabó Csaba írta. A kutatókhoz csatlakozott a magyar várakat immár lassan 60 éve fáradhatatlanul rajzoló, rekonstruáló König Frigyes Munkácsy Mihály-díjas magyar festő- és grafikusművész, a Képzőművészeti Egyetem nyugalmazott rektora, aki rajzaival életre keltette Turcho alaprajzait. (VN)

Szőlőskertekből ütőér

A Hegyalja út hajnalban a legszebb. A Duna felől, az „alján” még megül a pára, az autók tompa zúgása úgy kúszik végig az aszfalton, mintha a város maga is csak félálomban fordulna egyik oldaláról a másikra. Aki itt megáll egy pillanatra, az nemcsak egy forgalmas budai főutat lát, hanem a múlt árnyai között felsejlő szőlőtőkék gyökerét, pincefalak dohos csendjét, golyó- és féknyomokat.

A név szó szerint értendő: hegy alja. A XIX. században még szőlők kapaszkodtak fel a lejtőkön, présházak húzódtak meg a dűlők között. A budai bor jó hírű volt, aztán 1875 táján jött a filoxéra, és a tőkék elporladtak. A kipusztult szőlők helyére villák épültek, verandás, tornyos házak, ahol a polgárság már nem a bort, hanem kilátást élvezte. A hegy lábánál lassan kirajzolódott az út, amely összekötötte a várost a kifelé vezető országúttal.

A XX. század elejére a Hegyalja út már végképp nem dűlő, hanem ütőér. A Tabán lebontását követően, az 1930-as évek végére kezd hasonlítani arra, amilyennek ma látjuk. A közelben magasodik a Gellért-hegy, amely nemcsak panorámát, hanem stratégiai magaslattal is jelentett. Budapest második világháborús ostromakor, 1944–45 fordulóján a környék pincéi megteltek családokkal. Fent ágyúk szóltak, lent petróleumlámpa fénye vibrált a falon. A Hegyalja út házai közül több is találatot kapott, és a környező lejtőkön – a Sas-hegy felé – önkényes kivégzések híre terjedt. Voltak, akiket kémnek bélyegeztek, másokat pusztán rosszkor látott meg valaki. A háború után a vakolatot kijavították, de a golyónyomok egy része sokáig látható maradt, mintha a falak nem akarták volna elfelejteni azt a végzetes telet.

A béke sem hozott teljes nyugalmat. A Hegyalja út lejt, kanyarodik, csábít. A hetvenes-nyolcvanas években a „száguldó Hegyalja” fogalom lett: éjszakai gyorsulások, motorbörgés, fiatalok, akik a gravitációval versenyeztek. A korabeli újságok halálos balesetokról, áttört korlátokról, mélybe zuhant autókról számoltak be. A hegy alja ilyenkor nem idilli háttér volt, hanem sötét, néma tanú. Reggelre csak a féknyom maradt az aszfalton, mint egy gyorsan odavetett aláírás.

A környék villái a XX. század közepén új szerepet kaptak. Diplomáciai rezidenciák, hivatalok, zártkertek mögött parkoló fekete autók. A hidegháború éveiben a budai hegyvidék tele volt suttogással: ki kivel találkozott, melyik kapualjban állt túl sokáig egy idegen. A Sándor utca sarkán lévő Mambo Bár elődjében, a Sole Mióban a Kádár-kori állambiztonság jóvoltából 1968-tól egy rövid ideig a Belügyminisztérium III/I-es csoportfőnöksége próbált meg diplomatakat megfigyelni. Ebből bohózatba illő módon az lett, hogy olykor a saját embereikbe botlottak. A pártállami lebujt néhány éven belül be is zárták és felszámolták. A Hegyalja út forgalma közben rendületlenül haladt tovább, mintha a történelem csak mellékzaj lenne.

Reggelente manapság is dugó van. A busz araszol, a sofőr rutinosan veszi a kanyart. A járdát futók, kutyát sétáltatók és iskolába igyekvő gyerekek róják. A Hegyalja út úgy tesz, mintha csak egy forgalmas utca lenne, de aki figyel, hallhatja a mélyben a pince csendjét, a szőlőlevelek susogását, a motorok felbörgését. Itt mindig több történet fér el, mint amennyit az aszfalt elbír.

Körtvélyesi Csörsz

A Hegyalja út 1939-ben, kilátás az Erzsébet híd felé.
Balra a Szent Demeter szerb templom, jobbra a Rác fürdő

Fotók: Fortepan/Adelhardt Márta

A fotóval könnyű csalni

A dokumentáció és a manipuláció eszközét látta Márai a fényképekben

Minden kornak olyan Michelangelója van, amelyet megérdemel. Ennek például Picasso – alapította meg kissé rezignáltan egy 1970-es évek eleji naplóbejegyzésében Márai Sándor. Az író igen kritikusan viszonyult a fotográfiához. Ahogy azt a Márai és a művészetek című tanulmányában Mészáros Tibor is megjegyzi, az író számára a század egyik csodája a megtévesztés, a meggyőzés és a befolyásolás eszköze. „A fotóval jobban lehet csalni, mint az írott szóval, mert közvetlenebb a hatása – aki látja, úgy érzi, hogy nem lehet vitatkozni vele, tökéletesen megbízható dokumentációt kap, mert hiszen ez a »valóság«, mely »nem hazudik«. A valóság persze hazudik, különösen, ha a valóság egyes darabkait önkényesen ragasztják össze.” Márai 1931 februárjában az Ujság hasábjain megjelent gondolatai ma talán még aktuálisabbnak hatnak, mint amikor papírra vetette őket.

Az író ugyanakkor nemcsak a manipulációt, hanem a dokumentálás eszközét is látta a fotóban. Egy Szabad Európában elhangzott 1953-as krónikájában arról beszélt: „A történelmi arcképeket a mi korunkban nem a hivatalos udvari festők, hanem a fotóriporterek készítik. Ők ólálkodnak, érzékeny masinájukkal a történelem nyomában, megörökítik az elsőrendű szereplők önfeledt arckifejezéseit, rögzítik mozdulataikat.” Dokumentarista hajlamait jól illusztrálja a Dormándi Lászlóval közösen készített, Képeskönyv néven ismert Így történt! 1914–1930 fényképekben kötet, amelyben Márai válogatásában 700 fotó próbálta meg bemutatni a címben megjelölt időszakot. Az 1931-ben Németországban, Franciaországban és Olaszországban, egy évvel később Magyarországon megjelent munka osztatlan sikert aratott, ám a válogatás miatt számos éles kritikával is illeték.

Márainak mai szemmel is aktuálisnak tűnő megállapításai voltak hollywoodi sztárok, a filmipari csillogás tekintetében is. „A mozi elhatalmasodott a lelkek fölött: volt egy idő, mikor Greta Garbo legalább olyan spirituális hatalom volt Európában is, mint egy közepes hatalom államfője” – jegyezte meg 1939 szeptemberében a Pesti Hírlap hasábjain. A színésznő kimondottan a begyében lehetett, egy évvel később szintén a Pesti Hírlapban jó adag iróniával fűszerezve így írt róla: „Megtanultuk, hogy már nem látni soha a neves karmester társaságában, akivel egészen rangrejtve utazgatott Európában, – mindig csak két-három fényképész kísérhette a szerelmes párt, többet nem bírt el Garbo, mert irtózik a nyilvánosságtól!” E Rosszkezdű csillagok című írásának talán leggroteszkebb, mégis igen találó párhuzama, hogy párba állítja a hollywoodi pletykákat és az épp elharapódzó, totálissá váló második világháborút. „De most szólt a háború. Csendesesen szólt, de határozottan. Ezt mondta: »Elég volt.« ... A háború félelmes és kegyetlen. A háború az emberi élet legnagyobb csapása. De valamilyen egészen szerény, egészen csendes, egészen kiszámíthatatlan tisztító hatással mégis végigsöpör e civilizáción, szörnyű áron, de annyit nyújt legalább, hogy nem kell megtudnom többé, mit eszik reggelire Greta Garbo? Nagy árat fizettünk ezért. Nem merem mondani, hogy megérte.”

Balogh Roland

Greta Garbo az 1932-es *Grand Hotel* című filmben

Fotó: Wikipedia/Screenland Magazine

Étrenddel az egészséges csontokért

A nagy fagyok elmúltával a jégén elcsúszás már ritkábban okoz csonttörést. Azonban ha nem figyelünk az étrendünkre, idősebb korban nőhet a csonttörések kockázata, ennek elkerülésére itt van néhány hasznos tipp.

A csonttörések kockázatát étrenddel is csökkenthetjük. Fontos, hogy rendszeresen fogyasszunk kalciumban gazdag ételeket: tejtermékeket, olajos magvakat, szálkás halat, zöld leveles zöldségeket, hüvelyeseket, kalciummal dúsított tofut. A kalcium hasznosulásához elegendő D-vitaminra is szükség van, amelyet napfényből, zsíros halakból, tökehalmájolajból és szükség esetén étrend-kiegészítőkből nyerhetünk. Minden főétkezés tartalmazzon jó fehérjeforrást. Legalább napi öt adag zöldség és gyümölcs támogatja a csontanyagcserét. Igyunk főleg vizet, ezt egészítsük ki tejjel vagy kalciummal dúsított növényi itallal. Kerüljük a gyakori kóla-fogyasztást, a nagyon szigorú diétákat, a túl sok sót és a sok feldolgozott élelmiszert.

Barcsa Ildikó vagyok, dietetikus. A hozzám fordulókat segítem a gyulladásban és életmódváltásban. Dietetikai konzultációra lehetőség van a Whitelab Premium Medical rendelőjében, ahova várom minden kedves kliensemet.

(x)

A csontok egészsége, az immunrendszer működése és a jó közérzet nem a véletlenül múlik — hanem a mindennapi döntéseinken. Az étrend kulcsszerepet játszik a megelőzésben és a gyógyulás támogatásában.

A **Whitelab Premium Medical** dietetikai magánrendelésén személyre szabott tanácsadással, valóban hosszú távon fenntartható életmód kialakításában segítjük pácienseinket.

Miben segít a dietetikai konzultáció?

- bármilyen anyagcsere- vagy emésztőrendszeri probléma esetén,
- megelőző céllal, egészségmegőrzésre,
- fogókúra vagy testsúlynövelés elkezdése előtt.

Barcsa Ildikó dietetikus

A hozzá fordulókat szakmai alapossággal, empátiával és egyéni igényekre szabott megoldásokkal segíti.

Jelentkezz be online a whitelabpremium.hu weboldalon vagy elérhetőségeink egyikén!

☎ +36 1 808 9890

✉ ugyfelszolgalat@whitelab.hu

📍 1013 Budapest, Roham utca 3.

Elő a metszőollót, jön a tavasz!

Az enyhébb idő érkezésével a növények kezdeti növekedése rövid időn belül burjánzássá alakul. Ilyenkor a gondos gazda metszőolló után nyúl, vagy nekilát a „birtok” zöldjének frissítéséhez. Mit tehetünk zöld környezetünkért? A legalapvetőbb kérdéseket Zakar Andrásnak, az I. kerületi önkormányzat főkertészének tettük fel.

Mikor és hová vessük el a fűmagot? Érdemes műtrágyát is szórni hozzá? Árnyékosabb helyen mi a jó választás? A szakember szerint lehet tartósan árnyékos helyeken is füvesíteni, de oda árnyéktűrő fűmagkeveréket kell vetni, és ez sem csodaszer. Ha nem aktívan használt területről van szó, gyeppótlókat ültessünk, például kismeténget, meténget vagy indás ínfűt, amely gyorsan szaporodik. Ajánlható még a gyöngyikés gyepliliom, és az árnyékliliomok számtalan fajtája is, mivel ezek változatos levélszínnel, fehér és lila virággal díszítik kertünket.

Ha nem tudjuk, miként fogjunk hozzá gyümölcsfánk metszéséhez, akkor kertésszmérnököt kell keresni, de Kosztka Ernő, a népszerű kertész is adhat tanácsokat Youtube-videóival. Díszfák metszéséhez, ápolásához a Magyar Faápolók Egyesülete jegyzékében szereplő minősített faápolót válasszunk.

Bokor és borostyán

A nagyra terebélyesedett bokrok megnyírásához is kell némi ismeret. A lombhullató bokrot már most metszhetjük, de örökzöldeket csak a fagyok elmúlása után „bántuk”. Zakar András a borostyánokról szólva elmondta, örülni kell, hogy örökzöld kúszónövény borítja falunkat, nyáron ugyanis a meleg ellen védelmet nyújt, miközben a madaraknak egész évben fészkelő helyet biztosít. A borostyánt tehát csak a fák törzséről kell eltávolítani, arról viszont sürgősen. Ne várjuk meg, míg beborítja a fákat!

Március 5-től indul a zöldhulladék-gyűjtés

A MOHU márciustól december elejéig minden csütörtökön begyűjti a kerti zöldhulladékot. A zsákokat legkésőbb reggel 4 óráig kell kitenni járművel jól megközelíthető, a forgalmat nem akadályozó helyre. A zsákba kizárólag lomb, fa- és bokornyeseledék, nyírt fű, gyom helyezhető. A vastagabb faágakat egy méteresre darabolva, összekötve kell kirakni. A zöldhulladék-gyűjtő zsákok a Budapesti Közművek II. kerület, Fő utca 47. számú ügyfélszolgálatán vásárolhatók meg. **Nyitvatar-tás: H, Sze, Cs: 8-16 óra, 8-18 óra, P: 8-14 óra.**

A kerületi kertészek a Hess András téren kezdték a tavaszi munkákat | Fotó: Városüzemeltetési Kft.

Szép virágok ültetéséhez a budavári magkeveréket ajánlja, amiben közel 50 vadvirágfajta található. Kora tavasszal már megvehetjük a hajtatott tulipán, nárcisz, jácint hagymákat, majd április végétől elindul az egy-nyári virágok árusítása. A Városüzemeltetési Kft. idén is tervez virágosztást a helyi lakosok számára.

A kerület sem tétlenkedik

Ahogy enyhül az idő, elindulnak a munkálatok, az évelő lágyszárú ágyások visszametszése, parkok takarítása, felkészítése a tavaszra. Elvetik a Vadvirágos Budavár magkeveréket az Európa-parkban, és sorra kerül a Czákó utcai, leromlott állapotú japánakácok ifjítása. Ezt a feladatot saját kollégákkal és eszközökkel végzi el a Városüzemeltetési Kft. Idén már külön csapat foglalkozik a kerület fáival, hiszen január 1-től több nagyobb parkot és területet átvett a kerület a Fővárostól, így már közel 4 ezer fáról gondoskodnak kerület-szerte.

Rendezik a Hadik szobor környezetét, a Hess András téren új évelő ágyásokat alakítanak ki, pótolják a fákat és lecserélik a beteg puszpángsövényt. A Dísz térre cserjéket és évelő virágokat, a Tóth Árpád sétányon új cserjecsoportokat ültetnek.

-ambrus

ÁLLANDÓ PROGRAMJAINK A MÁRAIKULTBAN

MÁRAI SÁNDOR MŰVELŐDÉSI HÁZ

VÍZIVÁROSI KLUB

JÓKAI ANNA SZALON

KÖZÖSSÉG

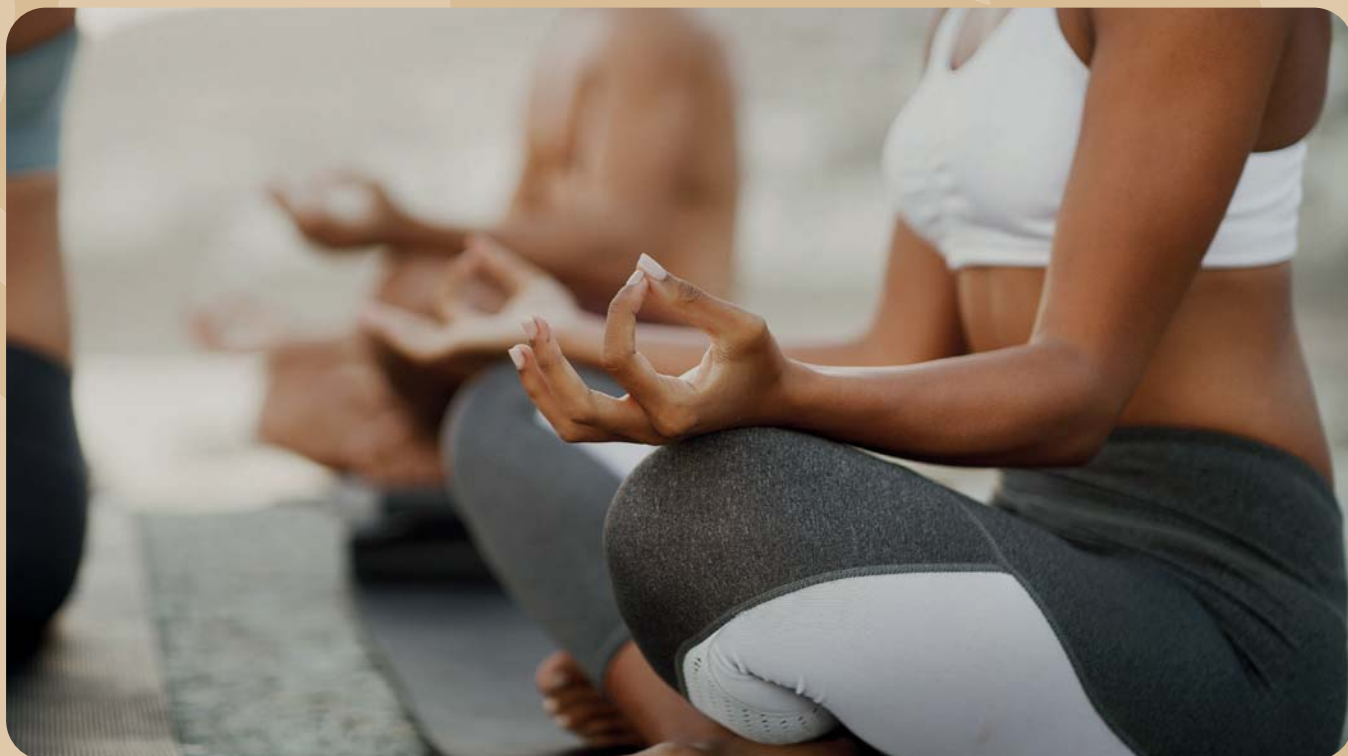
- Budavári Baba-Mama Klub
- Kerekítő foglalkozás
- Budavári Mozgássérült Szervezet klubnapja
- Léleksimogató
- Társalgási angol
- Baba-Mama Klub
- Mesés várakozás várandós csoport
- Magyar népmesekör
- Testvérvárosi Egyesület Klubnapja

MOZGÁS

- Márai Balettiskola
- Hatha jóga 40+
- Alakformáló konditorna
- Szenior örömtánc
- Kangatraining hordozós torna
- RTM hasizom-regeneráló torna
- Szenior gerinctorna
- Meridián 3-1-2 torna

MŰVÉSZET

- A Vox Hungarica Női Kar próbája
- Irka kör próbája
- Agyagozás gyerekeknek
- Színképé színjátszó- és drámafoglalkozás
- Hanggyakorlatok

BUDAVÁRI
ÖNKORMÁNYZAT

Információ:

facebook.com/maraikult
instagram.com/maraikult
www.maraikult.hu

I. kerületi lakosoknak kedvezmény!

**Budavári
Közösségi
Nonprofit**
· KFT ·

Tabahoni siker

Tizenkét csapat részvételével rendezte meg idén a Budapesti Labdarúgó Szövetség (BLSZ) a nagypályás műfüves II. osztályú tornáját, amelyet kerületünk labdarúgó egyesülete, az önkormányzat által is támogatott Budavári-Tabahon SE nyert meg. A február 14-én rendezett döntőben 3-0-ra múlták felül a Fővárosi Vízművek SK II. csapatát. A hatodligás BLSZ III. osztályában szereplő budavári egyesület végig dominálta a kupadöntőt. Az első félidőben gyorsan – a 12. és a 19. percben – két találat is született. Ezeket a második játékrészben még egy gól követte az 52. percben. A Budavári-Tabahon SE megérdemelten nyert és hódította el a kupát.

A lefújást követően Verschitz Péter vezetőedző értékelte lapunknak. „Lehet, hogy kívülről úgy látszott, de egyáltalán nem volt könnyed mérkőzés. A lényeg most is az volt, mint amit mindig, minden csapatomtól kérek, hogy teljes szívvel álljanak bele ne csak a mérkőzésekbe, de az edzésekbe is. Szerencsére a játékosok edzéseken is százszázalékos hőfokon égne, és ez érezhető volt a mostani találkozón is, amikor négy-öt cserét követően is önfeláldozóan, akár bevetődve védekeztek. Öröm látni, hogy nemcsak nyerni akarnak a játékosok,

Fotó: Rényi Erna

hanem gólt sem szeretnének kapni. Ez a mentalitás az, amit minimum elvárok mindenkitől a későbbiekben is.”

Mint mondta, örülnek a kupagyőzelemnek, ám most már a bajnokságra fókuszálnak. Március elején folytatódhatnak a küzdelmek, a Tabahon félidőben a 12. helyről várja a folytatást a 14 csapatos ligában. Cél a kiesés elkerülése. Az edző szerint ha hozzáállásban javulnak, már pedig a játékosok eddig így tettek, akkor eredményességben is előre fognak tudni lépni. A szakember úgy véli, ezzel a játékoskerettel jelen állapotban a 8-10. hely közé is odaérhet a csapat.

Balogh Roland

HÚSVÉTI TÁMOGATÁSSAL SEGÍTJÜK A KERÜLET LAKÓIT!

A Budavári Önkormányzat idén tavasszal is ünnepi támogatást nyújt a kerületben lakcímmel rendelkező és életvitelszerűen itt élők számára, hogy hozzájáruljon a húsvéti előkészületekhez.

A kérelem benyújtásának határideje 2026. március 21.

A támogatást azok igényelhetik, akik az alábbi feltételek valamelyikének megfelelnek:

- 2026. december 31-ig betöltik vagy már betöltötték a 80. életévüket,
- 65 év felettiek (vagy idén töltik be) és 2026. március 1-jén élelmszer-, gyógyszer-, adósságcsökkentési vagy lakásfenntartási támogatásban részesülnek,
- 2026-ban az alábbi támogatások valamelyikében részesültek gyermekük után: rendkívüli gyermekvédelmi támogatás, gyermeket egyedül nevelők támogatása, sajátos nevelési igényű (SNI) gyermekek/tanulók támogatása vagy beteg családtagot ápolók támogatása,
- 18 évesek elmúltak és saját jogon 2026-ban rendkívüli gyermekvédelmi támogatásban, sajátos nevelési igényű gyermekek, tanulók támogatásában vagy beteg családtagot ápoló támogatásban részesültek,
- 2026. március 1-jén rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermeket nevelnek a családjukban,
- 18. életévüket betöltötték és saját jogon 2026. március 1-jén rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosultak.

Fontos: Az ünnepi támogatásra egy kérelmező csak egyetlen jogcímen jogosult!

A kérelem benyújtható: Postai úton vagy személyesen az ügyfélszolgálati irodákban (Kapisztrán tér 1., Attila út 65., Postacím: 1276 Budapest, Pf.: 1198.)

Budavári Önkormányzat Szociális és Gyermejjóléti Szolgáltató Központ (Attila út 89.)

Elektronikusan: Ügyfélkapu ➔ e-Papír

BUDAVÁRI
ÖNKORMÁNYZAT

Ne vegyen át kéretlen csomagot!

A pénzkereseti lehetőséget a csalásban látó bűnözők soha nem állnak le, újabb és újabb trükkökkel próbálkoznak, és sajnos be is jön nekik. Legújabban a kéretlen csomag-csalás a menő, amikor házakba bejutva, ajtóknál csengetve akarnak csomagküldeményt átadni, és érte pénzt kérni. Sokszor olyan szöveg kíséretében teszik ezt, hogy bár nem mi rendeltük, de gyermekünk, testvérünk ezt a címet adta meg, mert tudja, hogy mindig otthon vagyunk.

Mivel a csomagküldő szolgálatok a banki átutalás, kártyás fizetés mellett az utánvétes lehetőséget is felkínálják, ez elfogadott, és elterjedt fizetési mód. Ezt használják ki a csalók, erre hivatkozva követelik az összeget.

Ilyen esetben persze sokszor nem tudjuk, mitévők legyünk, vajon melyik hozzátartozónkat hívjuk fel telefonon. A legjobb módszer, ha ilyenkor azzal hozzuk zavarba a kéretlen becsengetőt, ha rákérdezzük a megrendelő nevére. Ezt általában úgyse tudják megmondani. De mert nagy valószínűséggel nem rendeltünk utánvételt csomagot, nyugodtan lezárhatjuk a beszélgetést egy viszontlátásra-val.

Szintén becsöngetős trükk, hogy idegenek államilag támogatott, „ingyenes” fődémszigetelést kínálnak. A módszer lényege, hogy a látogatók egy valóban létező – az Európai Unió és a magyar állam támogatásával az energiahatékonyság javítását célzó – fődémszigetelési programra hivatkoznak, és azt állítják, hogy csupán gyors felmérést kell elvégezniük. Soha ne engedjünk be lakásunkba ilyen személyeket!

-vn

A budai várkapitányok története

Megjelent a Budavári Palotanegyed történetét bemutató sorozat ötödik kötete, A budai várkapitányok története – 700 év a Vár szolgálatában című kiadvány. A könyv átfogó képet nyújt a budai Vár évszázadokon át formálódó vezetéséről, részletesen bemutatva a várnagyok és várkapitányok szerepét a középkortól egészen a XX. századig. A gazdag képanyag, levéltári dokumentumok és a legfrissebb kutatási eredmények révén feltárulnak a Vár történetének meghatározó fordulópontjai, ostromai és hatalmi küzdelmei, és azok az események, amikor a várkapitányok életüket sem kímélve védték, vagy próbálták visszaszerezni az ország egyik legfontosabb helyszínét. A kötet külön értéke, hogy a nehezen áttekinthető tisztségek – rektor, bíró, várnagy, kapitány – feladatait világosan elkülöníti, részletesen bemutatva a szakmai irányítás változásait.

A szöveget elismert történészek – Magyar Károly, Sudár Balázs, Géra Eleonóra, Simon Katalin és Molnár Tamás – jegyzik. Bán Mór, a Hunyadi-sorozat szerzője előszavában azt írja, a budai Vár falai a magyar történelem élő tanúi, amelyek emlékeztetnek mindazokra, akik évszázadokon át szolgálták a hazát.

Az új kötet megvásárolható a Budavári Palotanegyed ajándékboltjaiban, ahol a sorozat korábbi kiadványai is elérhetőek (A Budavári Palotanegyed története, Szent István-terem – Találkozás a történelemmel, Testőrök és paripák – A Csikós udvar története, Ybl megvalósult álma – A Várkert Bazár története).

-várnegyed

Programok kerület-szerte

Hit-Remény-Szeretet pszichológiája

Bagdy Emőke előadása

Helyszín: Szilágyi Dezső tér 3.,
a budai református gyülekezet
nagyterme

Időpont: február 26., 18.00

Az év gyógynövénye: a gyömbér

Lükőné Örsi Gabriella előadása

Helyszín: MMgMK Mezőgazdasági
Könyvtár (Attila út 93.)

Időpont: február 24., 17.00

Szutrély Katalin és Berecz Mihály Schubert-Beethoven-estje

Helyszín: Zeneakadémia

Időpont: február 27., 19.00

Kedvezményes jegy igényelhető:
jegy@haydneum.com

A koncert az I. kerületi székhelyű
Haydneum – Magyar Régizenei
Központ eseménye

16. Frankofón filmnapok

23 film, több mint 40 vetítés

Helyszín: Francia Intézet (Fő u.
17.), Uránia Nemzeti Filmszínház
(VII. ker., Rákóczi út 21.)

Időpont: Március 4-14.

A programot az I. kerületi székhelyű
Francia Intézet szervezi.

V. Vízivárosi Családi Nap

Gyerekelőadás, gólyalábas műsor,
arcfestés

Helyszín: Jókai Anna Szalon (Iskola
utca 28.)

Időpont: március 7., 9.30

Szervező: Közösén Vízivárosért
Egyesület

Tavaszcímű kézműves

Virágkészítés papírból, filcből

Helyszín: FSZEK Márai Sándor
Könyvtár, Krisztina krt. 87-91.

Időpont: Március 13., 17 óra

FIGYELEM!

Az Egészségügyi Szolgálat felhívása

Február 23-tól a Tárnok utcai háziorvosi rendelő felújítás miatt átköltözik az Attila út 63. alatti háziorvosi rendelőbe. A rendelési idő és a telefonszám változatlan!

Sürgős panasz esetén

- II. ker., Rét utcai ügyelet (16 óráig), 1023 Budapest, Rét utca 3.
- Szent János Kórház ügyele (16 óra után), 1125 Budapest, Diós árok 1-3.

A rendelő várható újrainyítása: 2026. március 16.

Kérjük, figyeljék a Budavári Önkormányzat illetve a Tárnok utcai Felnőtt Háziorvosi Rendelő internetes oldalát.

Köszönjük türelmüket és megértésüket a felújítás ideje alatt!

BUDAVÁRI BABA-MAMA KLUB

BUDAVÁRI
ÖNKORMÁNYZAT

0-3 ÉVES KORÚ GYERMEKEKNEK
ÉS ANYUKÁJUKNAK

MINDEN SZERDÁN 10.00-11.00

A részvétel ingyenes, de regisztrációhoz
kötött: www.maraikult.hu

Helyszín: Márai Sándor Művelődési Ház
1013 Budapest, Krisztina tér 1.

Csatlakozz hozzánk.
Kapcsolódj. Kérdezz. Nevess.
Lélegezz. Itt nem vagy egyedül.

REJTVÉNY

A megfejtés Juhász Gyula Szerelem? című versének két sora												
1.	↙	LES, SZEMLÉL	↙		↙		3.	↙	A JUH HIMJE	↙	... DAN, KORTÁRS MAGYAR IRÓNÓ	↙
AMERIKAI NEMZETI SZABVÁNY-ÜGYI INTÉZET ANGOL RÖVIDÍTÉSE		BUDAPESTI VÁROSRESZ		BELSŐ, BELÜL LÉVŐ		😊	VONZERŐ, SZEMÉLYES VARÁZS		MEGELÉGEL (+ ÉKEZETTEL)		UGYANAZ, ANGOLUL	😊
↘				KÉRDŐSZÓ	▶	FEJÉR MEGYEI KÖZSÉG	▶					😊
2.			GY									↙
FAKÓ SZÖRÜ LŐ												
↘				ÚJRA SARJADÓ HAJTÁS	▶					FÉL ZSEMLE!		
PÁRATLAN MOHOLY!	▶			SZEMÉLYES NEVMÁS	▶	AMERIKAI POP-ROCK EGYÜTTES	▶			PUHATESTŰ VÍZIÁLLAT		
BECÉZETT NŐI NÉV				ÁLNÉV VAN ILYEN		A MÚLT IDŐ JELE						
↘			BELVÍZI		TÁRGYRAG		A NITROGÉN VEGYJELE		AMPER		😊	MAGYAR AUTÓJEL
AUSZTRÁL HOMOKKŐ SZIKLATÓMB	▶		A FESZULTSÉG JELE		HASZNÁL, ANGOLIL				NŐI RUHADARAB			
NÉMET FÉRFINÉV						KETTŐS-BETŰ	KICSIT VIDÁMI	↘		GY	↙	ANGOL NEVELŐ
↘			MARADI					LLM				A KÖR ÁTMÉRŐ-JÉNEK JELE
			RÓMAI 1000					EZER, RÖVIDEN				NEVELŐ
😊	↘										JÓTÉKONY-KODIK	

BUDAI VÁR — GELLÉRTHEGY — KRISZTINAVÁROS — TABÁN — VÍZIVÁROS VÁRNEGYED

A BUDAPEST I. KERÜLET
BUDAVÁRI ÖNKORMÁNYZAT LAPJA

Kiadó: Budavári Községi Nonprofit Kft.
Szerkesztőség: 1016 Budapest, Krisztina krt. 73.
Telefon: +36-20/433-8222
Írjon nekünk: info@varnegyed.hu
Hirdetésfelvétel: hirdetes@varnegyed.hu
ISSN 2060-6303

Főszerkesztő: Kuthi Áron
Munkatársak: Ambrus Balázs, Balogh Roland, Szilléry Éva
Fotó: Rényi Ernő, Tóth Tibor, Vadnai Szabolcs
Címlapfotó: Tóth Tibor
Arculat: Tóth Andrej
Nyomdai előkészítés: Crood Comp
Nyomda: Mediaworks Hungary Zrt.
Kéziratokat nem őrzünk meg és nem küldünk vissza!
Minden jog fenntartva! A lapban megjelenő fizetett hirdetések valóságtartalmáért felelősséget nem vállalunk!
Megjelenik 16 000 példányban.

10 KÜLÖNBSÉG

Budavári kulturális ajánló

2026. február 26. – 2026. március 20.

Jegyek minden programra a www.maraikult.hu oldalon és az alábbi intézményekben a program előtt egy órával, és pénztári nyitvatartási időben kaphatók.

Jegypénztár: 1016 Budapest, Krisztina körút 73.

Nyitvatartás: hétfő-csütörtök: 10.00-17.00, péntek: 10.00-15.00.

Jókai Anna Szalon: szerdánként 10.00-18.00 óráig.

I. kerületi lakosok a megjelölt programokra kedvezményes jegyet válthatnak.

Rendezvényeinken kép- és hangfelvétel készülhet, melyet weboldalunkon és közösségimédia-felületeinken felhasználhatunk. A műsorváltoztatás jogát fenntartjuk!

Márai Sándor Művelődési Ház – MáraiKult

FEBRUÁR 28., SZOMBAT, 11.00

Jack, a megmentő mesekoncert

Csemeteátrum

Hallgassuk meg a lomofon és a konyharsona hangját, és fedezzük fel a lükeröpkét, a furmányos ormányost, a lopossumokat és a Tokapippi-hegység további különös teremtményeit ebben a mesés koncertben!

A mesekoncert a Kabóca Bábszínház 2019-ben bemutatott Jack, a megmentő című egyszemélyes bábelőadása alapján készült. Az új produkcióban az előadás többszereplős formában születik újjá: igazi és házi készítésű hangszereket ötvöz, miközben elmosódnak a színház és a koncert műfaji határai. Az eredmény egy különleges, minden korosztályt megszólító családi program.

Írók: **Sándor Anna, Danny Bain**, előadó: Danny Bain

Belépőjegy: 2000 Ft

Kedvezményes jegy gyerekeknek

és I. kerületi lakosoknak: 1000 Ft

3 éves kor alatt ingyenes

MÁRCIUS 4., SZERDA, 18.00

Márai Sándor Petőfi Sándorról

„Szeretnék kibékülni ezzel a zsenivel...”

Kevés íróhoz viszonyult olyan ellentmondásosan Márai Sándor, mint Petőfi Sándorhoz. Bár egész életművében elismerte zsenialitását, mindig rajongással szólt műveiről, de kritikával illetve nyughatatlan természetét. Ez az est ebbe a sokszínű kapcsolatba nyújt betekintést, hol az elismerő, hol a bíráló Márai Sándornak adva hangot. A borkóstolóval egybekötött esemény a Budai Polgári Közösséggel együttműködésben valósul meg.

Előadó: **Hirtling István** Jászai Mari-díjas színművész, érdemes és kiváló művész, **Mészáros Tibor** irodalomtörténész, a Márai Sándor-hagyaték gondozója

Közreműködik: **Tárkány-Kovács Bálint** cimbalomművész

Belépőjegy: 3000 Ft

A helyszínen jegyvásárlásra nincs lehetőség!

A belépés I. kerületi lakosok számára ingyenes,

de regisztrációhoz kötött: maraikult.hu

1013 Budapest, Krisztina tér 1.

Nyitvatartás:

hétfő–péntek: 9.00–21.00,

továbbá az aktuális

programokhoz igazodóan

MÁRCIUS 5., CSÜTÖRTÖK, 19.00

Márai és én: Sterczér Hildával

A csúcsra fel és a csúcsról le. Pszichológiai útmutató önmagunkhoz és Márai Sándor gondolataihoz
Közhelyes megállapítás, hogy a csúcson kell abbahagyni. De mi történik akkor, ha nem sikerül? Törvényszerű, hogy ilyenkor szakadékba kerül az életünk? Ha igen, akkor miként lehet a legmélyebből felállni? Hogyan lehet újrakezdeni akkor, amikor szinte semmi erőnk sincs már hozzá? Sterczér Hildával a legnehezebb kérdésekről fogunk beszélgetni: siker és kudarc, élet és halál.

Műsorvezető: **Erhardt Ágoston** televíziós műsorvezető, mentálhigiénés szakember

Vendégünk: **Sterczér Hilda** hegymászó, mentálhigiénés szakember

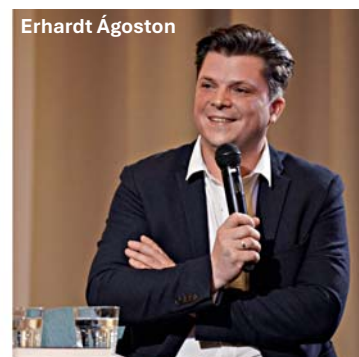
Belépőjegy: 2000 Ft

Kedvezményes jegy I. kerületi lakosoknak: 1500 Ft

Belépőjegy a helyszínen: 3500 Ft

Sterczér Hilda

Erhardt Ágoston

Saly Noémi

MÁRCIUS 6., PÉNTEK, 16.00

POKET Jócai Olvasókör

A gazdag szegények

A **POKET és a Nemzeti Művelődési Intézet** közösen hívja életre a POKET – Jócai Olvasóköröket. A program célja, hogy Jócai Mór regényei újjászülessenek a közösségekben beszélgetések, viták és közös élmények formájában. Hiszen az olvasás nem csupán magányos tevékenység, hanem közösségi élmény is, amely barátságokat, diskurzusokat és közös gondolkodást indíthat el.

A program hét alkalommal kísér el bennünket Jócai világába, ahol nemcsak olvasunk, hanem együtt gondolkodunk, nevetünk és rácsodálkozunk a történetekre. A feldolgozás minden alkalommal interaktívan zajlik: hol játszunk, hol vitázunk, hol szerepbe bújunk vagy épp rajzolunk. A közös élményeket folyamatosan dokumentáljuk, hiszen szeretnénk megőrizni azt, ami az események során születik.

Ezúttal **A gazdag szegények** című regényt dolgozzuk fel.

Az olvasókört vezeti: **Kellner Balázs**

A programsorozaton való részvétel ingyenes, de regisztrációhoz kötött: maraikult.hu

MÁRCIUS 12., CSÜTÖRTÖK, 19.00

A titkos szám

Márai filmklub és beszélgetés Rudolf Péterrel

Színes, magyar játékfilm, 55 perc, 2010, HD

A film egy hétköznapi ember küzdelmét ábrázolja a diktatúrával szemben. Főhőse Kovács úr, aki hisz a kommunista eszmékben, de a hatalom ráért megpróbáltatásai során rájön, hogy az „eszme” és képviselői nem hisznek benne. Kiúttalan helyzetében azonban hozzájut egy titkos telefonszámhoz...

Márai Sándor 60-as évek végén írt művéből készített tévéfilmet Sipos József rendező. Az alkotó már többször adaptált Márai művet filmre. Az eredeti monológ köré izgalmas keretjáték került, melyet Rudolf Péter karakteres, hiteles játékkal tesz tökéletessé.

A vetítés után **Sipos József** rendező **Rudolf Péter** színművésszel, a film egyik főszereplőjével beszélget.

Belépőjegy: 2000 Ft

Kedvezményes jegy I. kerületi lakosoknak: 1000 Ft

MÁRCIUS 17., KEDD, 18.00

A Karátsonyi-palota és ami mögötte van

Helytörténet helyben Saly Noémival

Ezúttal Budapest egykori legnagyobb magánpalotájának történetébe nyerhetünk betekintést, a megszokottan magas szakmai színvonalon. Az előadás feltárja mindazokat a történeti, társadalmi és kulturális tényezőket is, amelyek a palota létrejöttét és sorsát meghatározták.

A sorozat keretében hónapról hónapra ritkán hallható érdekességek elevenednek meg az I. kerület elfeledett történeteiről, egykori lakóiról és helyszíneiről, különös tekintettel a Tabánra és tágabb környezetére.

Előadó: **Saly Noémi** irodalom- és Budapest-történész

Belépőjegy: 1500 Ft

MÁRCIUS 19., CSÜTÖRTÖK, 18.00

Léleklablak – A szabadság ára

„Most erősnek kell maradni, akármilyen következik is.”

Márai Sándor (1900–1989) írói, műfajokban gazdag életműve és tragikus fordulatokban sem szűkölködő élete sokféleképpen bemutatható. E színjáték az 1948 utáni időszakot eleveníti fel, amely drámai erővel zárta le a két világháború közötti szakmai- és közönségsikert jelentő bő évtizedet. Érzékelteti a magyar olvasóktól, s főleg a magyar kultúrától és nyelvtől kényszerűen elszakított művész belső vívódásait. Egy kiemelkedő ember több évtizedes írói-lelkiismereti küzdelmének leképeződése ez a darab. S persze a hazaszeretet, a magyar ember jövőjéért, sorsáért való aggodás és reménykedés himnusza, fájdalmasan szép emberi története.

Márai Sándor írásainak felhasználásával szerkesztette:

Koltay Gábor

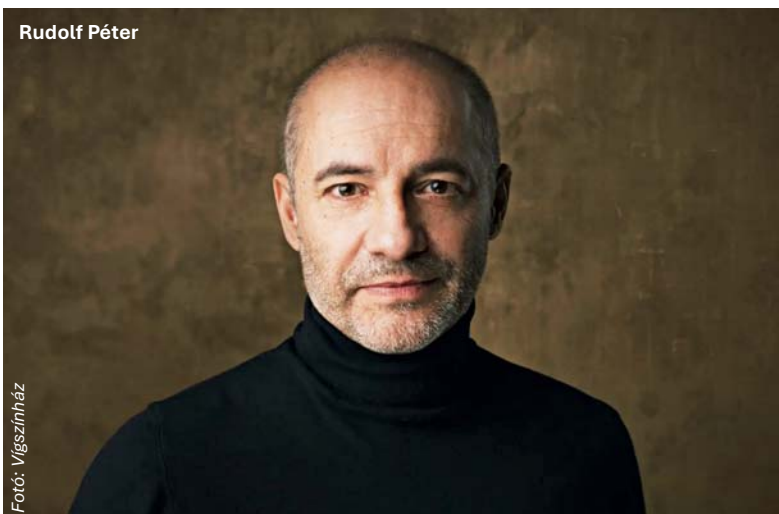
Zenei szerkesztő: **Tóth Zoltán**

Előadja: **Rékasi Károly** színművész

Belépőjegy: 3000 Ft

Kedvezményes jegy I. kerületi lakosoknak: 1500 Ft

Rudolf Péter

Fotó: Vígcsináz

PROGRAMAJÁNLÓ

MÁRCIUS 20., PÉNTEK, 14.00

„Legyen a Horváth-kertben Budán!”

*Madárcsicsergős, zenés, tavaszváró műsor
Gregor Bernadettel és Hegedűs Szabolccsal
Szeretet Klub*

A műsor zenés időutazás azokba az időkbe, amikor a ma is népszerű magyar slágerek születtek. Ezek a csodálatos, örökzöld melódiák megidézik az elmúlt század hangulatát és többek között felcsendülnek Karády Katalin dalai is. Gregor Bernadettet Hegedűs Szabolcs kíséri zongorán.

Előadók: **Gregor Bernadett** Jászai Mari-díjas színésznő, érdemes művész

Hegedűs Szabolcs zongoraművész

Belépés kizárólag a Szeretet Klub tagjainak.

Információ a klubtagságról:

kellner.balazs@maraikult.hu

MÁRCIUS 20., PÉNTEK, 16.00

POKET Jócai Olvasókör

Egy asszonyi hajsza

A **POKET és a Nemzeti Művelődési Intézet** közösen hívja életre a POKET – Jócai Olvasóköröket. A program célja, hogy Jócai Mór regényei újjászülessenek a közösségekben beszélgetések, viták és közös élmények formájában. Hiszen az olvasás nem csupán magányos tevékenység, hanem közösségi élmény is, amely barátságokat, diskurzusokat és közös gondolkodást indíthat el.

A program hét alkalommal kísér el bennünket Jócai világába, ahol nemcsak olvasunk, hanem együtt gondolkodunk, nevetünk és rácsodálkozunk a történetekre. A feldolgozás minden alkalommal interaktívan zajlik: hol játszunk, hol vitázunk, hol szerepbe bújunk vagy épp rajzolunk. A közös élményeket folyamatosan dokumentáljuk, hiszen szeretnénk megőrizni azt, ami az események során születik.

Az olvasókört vezeti: **Kellner Balázs**

A programsorozaton való részvétel ingyenes, de regisztrációhoz kötött: maraikult.hu

Virág Benedek Ház

1013 Budapest,
Döbrentei utca 9.

Nyitvatartás: az aktuális
programokhoz igazodva, az
épület programok előtt egy
órával nyit és a program befe-
jezése után egy órával zár.

MÁRCIUS 20., PÉNTEK, 19.00

Pribojszki Mátyás Szájharmonika Klub

Pribojszki Mátyás szájharmonikás, énekes, dalszerző immár 15 éve, havonta működő klubja, amelynek jó ideje a Virág Benedek Ház ad otthont. A kiváló hangulatú esteken, koncerteken minden alkalommal meghívott vendégek, valamint alkalmi közreműködők színesítik a programot igazi örömmel.

Vendég: **Hamvas Viktor** (zongora)

Belépőjegy: 2500 Ft

Kedvezményes jegy I. kerületi lakosoknak: 2000 Ft

FEBRUÁR 27., PÉNTEK, 18.00

Kintsugi workshop

A kintsugi magában hordozza a tökéletlenség szépségét, amelyben a hibás dolgok nem számítanak csúnyának, vagy szegényteljesnek, épp ellenkezőleg: kiemeli a törést, tiszteli és elfogadja a tárggyal együtt, és arra tanít, hogy az emberek is így tegyenek a saját életükben. Ne hagyja ki ezt az alkotói utazást, amelynek során az ajándékok többek lesznek egyszerű tárgyaknál, és valódi szeretet üzenetké válnak!

A foglalkozást vezeti **Kollerits Eliza** pszichológus, művészetterapeuta.

Belépőjegy: 9000 Ft

A workshop 16 éves kortól ajánlott.

Pribojszki Mátyás

FEBRUÁR 26., CSÜTÖRTÖK, 10.30

Irka kör – előadás: Télbúcsúztató versenyveleg

Az Irka kör februári előadásán közönségünk magyar költők télbúcsúztató verseiből hallgathat meg összeállítást.

Belépés ingyenes!

MÁRCIUS 5., CSÜTÖRTÖK, 18.00

India felfedezése

PetersPlanet Könyvklub

Az év első PetersPlanet Könyvklubjában Indiába utazunk, közös könyvünk **Abraham Verghese** legújabb regénye, **A víz szövetsége**.

A klub vezetője és moderátora: **Szűcs Péter** utazó, újságíró, író, a PetersPlanet.travel online utazási magazin és a Dharma című regény szerzője.

A PetersPlanet Könyvklub vendége: **Gyuricza Eszter**, a Libri Kiadó vezetője

Belépőjegy: 2000 Ft

Kedvezményes jegy I. kerületi lakosoknak: 1000 Ft

Belépőjegy a helyszínen: 2500 Ft

1011 Budapest, Iskola utca 28.

Nyitvatartás:

szerda 10.00-18.00,

továbbá az aktuális programokhoz igazodóan.

MÁRCIUS 10., KEDD, 18.30

Csontváry festészete

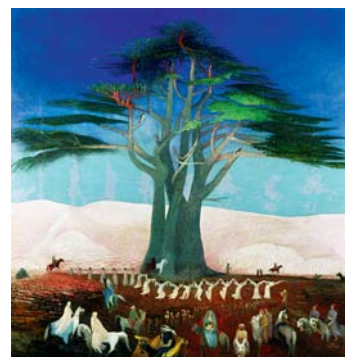
A művészettörténet magyar mesterei – előadássorozat

Az előadás igyekszik megkeresni **Csontváry Kosztka Tivadar** (1853-1919) inspirációs forrásainak és szokatlan motívumainak hátterét. Kevésbé ismert, sokszor rejtett jelentést tartalmazó képeket is bemutatunk.

A sorozat házigazdája és előadója: **Gimesy Péter** művészettörténész, filozófus

Belépőjegy: 2000 Ft

Kedvezményes jegy I. kerületi lakosoknak: 1500 Ft

Csontváry
Kosztka Tivadar:
Zarándoklás
a cédrusokhoz
Libanonban,
1907

MÁRCIUS 17., KEDD, 17.00

Lovász Irén dalolóköre

A kör tagjai az éneklés testi-lelki öröméért, egészségük és harmóniájuk fenntartásáért havonta egy alkalommal összeülnek dalolni. A kör nyitott, szívesen látnak bárkit közös daltanulásra, együtt éneklésre.

Foglalkozásvezető: **Lovász Irén** Kossuth-díjas népdal-énekes, néprajzkutató

A belépés ingyenes, de regisztrációhoz kötött:

info@budaipolgarikozosseg.hu

MÁRCIUS 17., KEDD, 18.00

Mondj Te is egy verset!

Fiatalos versbarát közösség, ahova mindenki hozhat és ahol mindenki mondhat egy verset. Erre az alkalomra

Bella István költeményeivel készülünk.

A belépés ingyenes, de regisztrációhoz kötött:

info@budaipolgarikozosseg.hu

MÁRCIUS 18., SZERDA, 18.00**Alla Ungherese – avagy mitől magyaros a zene a XIX. század Európájában**

A magyar(os) zene határainkon túli térhódítása két hullámban történt. A XIX. században elsősorban a cigánybandák közvetítésével jutott Bécsbe, aztán onnan még tovább Nyugatra. A XX. század elején megindult autentikus népzene gyűjtése pedig Kodály és Bartók révén a tengeren túlra repítette hírét és hangját.

Eckhardt Gábor Liszt Ferenc-díjas zongoraművész és tanítványai nem kevesebbre vállalkoznak, mint a hangok segítségével bevonni a hallgatóságot a magyar zene valós vagy hitt népi gyökereinek bűvkörébe. Az esti zenei program izgalmas kalandozást ígér képben, szövegben és hangokban, ahogy megszoktuk már a házigazdától, könnyedén és humorosan.

A belépés díjtan, de regisztrációhoz kötött:
info@budaipolgarikozosseg.hu

Tér-Kép Galéria**MÁRCIUS 3., KEDD, 18.00****Kifagatott föld – csoportos kiállítás**

Megnyitó – A Tabán mint emlékeket őrző táj

A Tabán mint városi táj egyszerre hordozza a múlt és a jelen lenyomatait. A terület hosszú időn át az emberi használat és a természeti adottságok kölcsönhatásában formálódott. A kanyargó utcák és a beépítés nem tervezőasztalokon születtek, hanem generációk mindennapi mozgása alakította. A XIX. század eleji tűzvész, illetve a Duna ismétlődő árvizei egymást követő repedéseket hoztak létre a városszövetben.

Az 1930-as évek bontásai tudatos városrendezési döntésként számolták fel az épített környezet nagy részét, amelyet nem követett valódi újjáépítés. A terület így egy átmeneti állapotban maradt, amelyben az antropogén rétegek és az ökológiai folyamatok egyszerre vannak jelen.

A mai park a szukcesszió (egymásutániság) és a regeneráció jeleit mutatja, de a föld alatt tovább élnek a korábbi városi struktúrák nyomai. A táj palimpszesztként működik, ahol különböző idősíkok fedik és írják felül egymást. A látható felszín és a rejtett rétegek között folyamatos diskurzus áll fenn.

A kortárs művek erre a rétegzettségére és az anyag emlékeztetőre reagálnak. Ami érzékelhetővé válik, az nem egy lezárt történet, hanem folyamatosan alakuló viszonyrendszer ember, természet és emlékezet között. Kiállító művészek:

Metzing Eszter, Törteli Lilla, Járai Anna

Megnyitja: **Kovács Kristóf** (Sajnos Gergely)

Kurátor: **Antman Kíra**

Megtekinthető: március 28-ig.

1016 Budapest,
Krisztina körút 83-85.

Nyitvatartás:
kedd-szombat: 14.00-18.00

MÁRCIUS 12., CSÜTÖRTÖK, 18.00**Kifagatott föld – csoportos kiállítás**

Tárlatvezetés

A kiállításához kapcsolódóan tárlatvezetést tart **Tomcsányi Sára** esztéta a **Magyar Képzőművészeti Egyesület** Kortárs művészetelméleti és kurátori ismeretek mesterképzés jelenlegi hallgatója, a **Képező Galéria** munkatársa és a **Nincs online** folyóirat szerkesztője, amelynek során a bemutatott művek és a tér rétegei mentén nyílik lehetőség közös gondolkodásra.

Előadó: **Tomcsányi Sára**

A belépés ingyenes!

Várnegyed Galéria

1015 Budapest,
Batthyány utca 67.
Nyitvatartás:
csütörtök, péntek:
14.00–18.00,
szombat: 10.00–14.00.

MÁRCIUS 5., CSÜTÖRTÖK, 18.00

Vallomások színben és formában

Szabó János festőművész egyéni kiállításának megnyitója
A művész több mint 80 éve él a Budai Várban, a Logodi utcában. A kiállítás Szabó János életművének személyes rétegére fókuszál, amelyben az életrajzi tapasztalat és a festői gondolkodás egymást áthatva formálnak koherens képi világot.

A tárlat a „vallomás” fogalma köré szerveződik: a művek belsővé tett tapasztalatok festői megfogalmazásai, amelyekben az egyéni és kollektív emlékezet egymásra vetül.

Kiállítást megnyitja: **Feledy Balázs** művészeti író, művészetkritikus

Zenei produkció: **Csóke Klára Róza** (oboa)

Kurátor: **Rozgonyi Lia**

Az eseményre a belépés ingyenes.

A kiállítás megtekinthető április 2-ig.

Vízivárosi Klub

1015 Budapest,
Batthyány utca 26.
Nyitvatartás:
hétfő, szerda, péntek
9.00-16.00 között, továbbá
a programokhoz igazodva.

MÁRCIUS 11., SZERDA, 17.30

Ecuador – Galapagos-szigetek

Világjáró ismeretterjesztő előadássorozat

Képzelnünk el egy országot, amely kicsiny területe ellenére négy világot rejt magában: magashegységi Andok-völgyeket, párás őserdőket, trópusi tengerpartokat és egy világhírű szigetvilágot.

Ez Ecuador. A főváros, Quito az Andok szívében fekszik, a világ egyik legmagasabban elhelyezkedő fővárosaként. Innen alig néhány száz kilométerre terül el a Galapagos-szigetek különleges világa, ahol óriásteknősök, tengeri leguánok és kék lábú szulák élnek – azok az állatok, amelyek Charles Darwint is inspirálták az evolúció elméletének kidolgozására.

Ecuador történelme az inka örökségtől a spanyol gyarmati városokon át a modern köztársaságig ível, kultúrája pedig az ősi és a kortárs elemek sajátos keveréke. Egy ország, amelyben néhány óra alatt bejárhatjuk a havas vulkánokat, az Amazonas mélyét és az óceán partját – vagy akár eljuthatunk a Föld egyik legkülönlegesebb természeti laboratóriumába, a Galapagos-szigetekre.

Előadó: **Elter Károly** világtutató

Belépőjegy: 1000 Ft

Fotó: Kőrös Gábor László

KIÁLLÍTÁS

Pálffy Éva festményeinek kiállítása:

Bereményi Géza – Cseh Tamás dalai képekben

Mi történik, ha egy dal képpé válik? **Bereményi Géza Cseh Tamásnak** írt dalai **Pálffy Éva** festményein öltöttek új formát: impulzusok, érzések és hangulatok sűrűsödnek vászonra a zene emlékeiből születő képi világban. A láncolat pedig nem szakadt meg: Bereményi Géza ma is ír dalszövegeket, ezúttal **Cseh Andrásnak**, Cseh Tamás fiának, tovább örökítve azt a szellemi és alkotói folytonosságot, amely generációkon átívelve kapcsolja össze a dalokat, az emlékeket és az érzékeny látásmódot.

A kiállítás megtekinthető: március 14-ig

Borsos Miklós Emléklakás

FEBRUÁR 27., PÉNTEK, 17.00

Kodolányi János életútjáról, műveiről, istenhitéről

Dr. Neszmélyi Károly címzetes egyetemi tanár előadása, legújabb könyvének bemutatója

(Kiadó: Írók Alapítványa – Széphalom Könyvműhely 2025)

A tanulmánykötet Kodolányi Jánosnak a 20. század egyik legnagyobb magyar írójának szellemi örökségét, életművét mutatja be sok eredeti szemelvény segítségével, a versektől, elbeszélésektől, regényektől, regénysorozatoktól, dramatikus művektől kezdve a publicisztikáig, a korrajzzal felérő levelezéséig, kitérve az irodalmi életben betöltött szerepére is. Neszmélyi Károly tanulmánykötetének fontos erénye, hogy figyelemmel kíséri az író istenhitének szerepét szellemi útja alakulásában, de az emberiség nagy mítoszainak értelmezésében és a magyarság sorskérdéseinek megfogalmazásában is.

A világi jelenségek felmutatásán túl mindenkor szembeállítja az olvasóit az istenhit, az igazságszeretet, az alázat megtartó erejével is.

Énekel: **Popovics Emese** népdalénekes

A belépés ingyenes, de regisztrációhoz kötött: maraikult.hu

MÁRCIUS 6., PÉNTEK, 18.00

Szó, zene és emlékezet

– egy este, amely megszólít és megerősít

Zenés irodalmi est a magyarság otthonáról és a hazatalálásról

Az est szellemi fókuszában Borsos Miklós életpályája áll: az erdélyi születésű művészé, aki Magyarországon talált alkotói otthonra, és életművével példát adott a megmaradásra, a belső tartásra és az emberi méltóságra. Borsos 1906-ban született Nagyszebenben, családjával a világháborús viszontagságok közepette menekült Győrbe, majd Budapesten letelepedett. Az esten olyan

1014 Budapest, Úri utca 6.

Nyitvatartás:

szerda: 10.00-18.00

péntek: 10.00-16.00

Más napokon

bejelentkezés alapján.

gazdag, többdimenziós szépirodalmi csokrot mutatunk be, amely a magyar identitást, nyelvet és életutat állítja középpontba – miközben a szociográfiai szemlélet és a művészi emlékezet találkozik.

Felolvasások, szépirodalmi idézetek és zenei betétek mutatják be a határon túli magyar közösségek és a helyi művészek identitás-megtartását és hazatalálását (Felvidék-Kárpátalja-Erdély-Délvidék-Őrvidék).

Közreműködik: **Horváth Júlia Borbála** író (a Kárpát-medence felfedezése sorozat alapítója, a Magyar Írószövetség Szociográfiai Szakosztályának elnöke), **Tallián Mariann** színművész, író (hegedű), **Pintér András** dalszerző (gitár)

A belépés I. kerületi lakosok számára ingyenes, de regisztrációhoz kötött: maraikult.hu

MÁRCIUS 20., PÉNTEK, 18.00

Borsos Miklós erdélyi szemmel

Borsos Miklós életművének központi eleme a mélyen megélt és felvállalt istenhit. Alkotásainak fő ihletője a Biblia és a kereszténység.

A program során három erdélyi író beszélget Borsos Miklósról és saját műveikről: **László György**, **Fazekas Ferenc** és **Kónya Hamar Sándor**.

A belépés I. kerületi lakosok számára ingyenes, de regisztrációhoz kötött: maraikult.hu

Önkormányzati programok

MÁRCIUS 8., VASÁRNAP**Nőnap szerenád és koncert Budavár hölgyeinek**

Budavár Önkormányzata nőnap alkalmából ünnepi szerenádokkal és koncerttel köszönti a kerület hölgyeit. A program közreműködője **Kamarás Iván** színművész.

Nőnap szerenádok

- 11.00-11.15 – Erkel-ház/Hadik-szobor (Úri utca)
- 11.30-11.45 – Savanyúleves bástya (Tóth Á. sétány 26.)
- 12.00-12.15 – Vízivárosi Klub előtti tér (Batthyány u. 26.)
- 12.30-12.45 – Pom Pom játszótér (Dezső u. 11.)
- 17.00-17.15 – Horváth-kert (Krisztina krt. 93.)
- 17.45-18.00 – Rajkai Espresso előtti rész (Iskola u. 36.)

Nőnap koncert

15.00 – Márai Sándor Művelődési Ház

A belépés I. kerületi lakosok számára ingyenes, de regisztrációhoz kötött: maraikult.hu

Fővédnök: **Böröcz László**, Budavár polgármestere

MÁRCIUS 10., KEDD, 19.00**Budavári zeneszalon**

Himnusz, nemzeti imádságunk

Hogyan született nemzeti imádságunk egy versből? Hogyan talált egymásra Kölcsey Ferenc fohásza és Erkel Ferenc zenéje? Miként él tovább a Himnusz a 20. században, Dohnányi Ernő hangszerelésében?

Előadásunkon nemcsak Dr. Horváth Attila alkotmánybíró mesél a magyar Himnusz születéséről és útjáról, hanem meg is szólaltatunk több himnusz, és zenei példákön keresztül fedezzük fel, hogyan vált nemzeti identitásunk egyik legerősebb szimbólumává.

Előadó: **Szilasi Alex** Liszt Ferenc-díjas zongoraművész

Dr. Horváth Attila alkotmánybíró

Belépőjegy: 2000 Ft

A belépés I. kerületi lakosok számára ingyenes, de regisztrációhoz kötött: maraikult.hu

Helyszín: **Budavári Városháza**,
(1014 Budapest, Kapisztrán tér 1.)

MÁRCIUS 14., SZOMBAT, 10.00-13.00**Ünnepi kézműves foglalkozás gyerekeknek**

Csatlakozzanak hozzánk egy szórakoztató és kreatív délelőttre! A foglalkozás során a gyerekek többek között kártyát, zászlót és huszárfigurát készíthetnek, miközben megismerkednek nemzeti ünnepünk, március 15. hagyományaival. A gyermekek számára minden szükséges eszközt biztosítunk, csak a jókedvüket kell hozniuk.

A részvétel ingyenes, de regisztrációhoz kötött: maraikult.hu. 3-14 éves korig ajánlott.

Helyszín: **Budavári Városháza**, aula
(1014 Budapest, Kapisztrán tér 1.)

MÁRCIUS 14., SZOMBAT, 10.00 ÉS 11.00**Barangolás a Városháza alatti barlangrendszerben**

Nemzeti ünnepünk alkalmából különleges lehetőség nyílik az I. kerület lakosai számára: megtekinthetik a Városháza alatt húzódó barlangrendszert, amely a háború idején óvóhelyként szolgált az itt élők számára. Az eredetileg természetes járatokból álló barlangot az évszázadok során kibővítették és megerősítették, így a második világháború alatt már kialakított bunkerként nyújtott védelmet a bombázások ellen. A vezetett túrán a látogatók bejárhatják a föld alatti járatokat, és betekintést nyerhetnek, milyen körülmények között vészelték át itt az emberek a nehéz időket. A falak között máig érezhető a történelem súlya. A túra során sok érdekesség is kiderül arról, hogyan alakult ki, milyen szerepet töltött be, és miért számít ma is a kerület egyik különleges örökségének.

Túravezető: **Csecserits Artúr**

A részvétel ingyenes, de regisztrációhoz kötött: maraikult.hu

Létszám: max. 30 fő/túra

Indulás helyszíne: **Budavári Városháza**, aula
(1014 Budapest, Kapisztrán tér 1.)

MÁRCIUS 20., PÉNTEK, 21., SZOMBAT**Állati jó vigasság**

Összművészeti „összeröffenés”, avagy művészetek az állatvédelemben

A Budavári Önkormányzat és a Közös ügyünk az állatvédelem Alapítvány programjának fő témája az állatvédelem és a felelős állattartás. A rendezvény során betekintést kaphatunk arról, hogyan köti össze az állatok iránti szeretet a különböző művészeti ágakat, beleértve a vizuális kultúrát, a film-, színház- és cirkuszművészetet. A két nap során ismeretterjesztő előadások, kerekasztal-beszélgetések, gyermekprogramok és ismert művészek várják az érdeklődőket.

A belépés ingyenes.

Bővebb információ: maraikult.hu

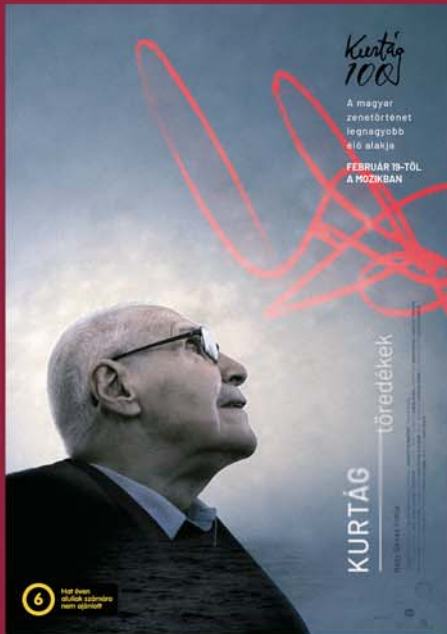
Helyszín: **Virág Benedek Ház**

(1013 Budapest, Döbrentei utca 9.)

Tabán°mozi

VÁRHATÓ FILMEK A TABÁN MOZIBAN:

HELYÁR: 3200 FT | KEDVEZMÉNYES JEGY: DIÁK, 60 ÉV FELETT 2400 FT |

KEDVEZMÉNYES NAP - HÉTFŐ: 2350 FT | AJÁNDÉKJEGY 3400 FT

tabanartmozi.hu | facebook.com/tabanartmozi | I. Krisztina körút 87-89.

BUDAVÁRI
ÖNKORMÁNYZAT

Korhatár nélkül megtekinthető
 Hat éven alulak számára nem ajánlott
 Tizenkét éven alulak számára nem ajánlott
 Tizenhat éven alulak számára nem ajánlott
 Tizennyolc éven alulak számára nem ajánlott
 Kizárólag felnőttek számára ajánlott

BUDAVÁRI
ÖNKORMÁNYZAT

VIRÁG
BENEDEK
HÁZ

2026.
MÁRCIUS
27-TŐL

MÁRAI SÁNDOR

EMLÉKKIÁLLÍTÁS

Mári Sándor 1923-as portréfotója - A Petőfi Irodalmi Múzeum tulajdona

”
BUDÁRA
KÖLTÖZTEM
”

Helyszín

Virág Benedek Ház
1013 Budapest,
Döbrentei utca 9.

Nyitvatartás

csütörtöktől vasárnapig:
10:00–18:00

Budavári
Községi
Nonprofit

KULTURÁLIS ÉS INNOVÁCIÓS
MINISZTERIUM

Nemzeti
Kulturális
Alap

PETŐFI
IRODALMI
MÚZEUM

NFI
NEMZETI
FILMPÉTEZET
MAGYARORSZÁG

mkvm
MAGYAR KÖZSÉGI ÉS
VENDÉGLÁTOZÁSI MÚZEUM